

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů

Katedra zahradní a krajinné architektury

Česká zemědělská
univerzita v Praze

Park za domovem pro seniory ulice Nerudova, Mnichovo Hradiště

diplomová práce

Tupikina Viktoriia

Obor studia: Krajinářská architektura

Vedoucí práce: Ing. Miroslav Kunt, Ph.D.

Konzultant: Ing. Jiří Grulich

© 2024 ČZU v Praze

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci «Park za domovem pro seniory ulice Nerudova, Mnichovo Hradiště» jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze 15.04.24 _____ Bc.Tupikina Viktoriia

Poděkování

Nejprve bych chtěla vyjádřit obrovskou vděčnost svému vedoucímu Ing. Miroslavu Kuntovi, Ph.D. za za odborné vedení mé diplomové práce, za jeho konzultace a připomínky. Dále bych chtěla poděkovat Ing. Jirímu Grulichovi za konzultaci, podporu a nevycerpateľnou vášň pro svou pro svou práci, která mě inspirovala po celou dobu psaní této práce.

A nakonec bych chtěla poděkovat Ing.Lukáši Machalíkovi, za jeho neustálou morální podporu a pomoc s češtinou.

Souhrn

Tato diplomová práce se zabývá zpracováním krajinařsko architektonické studie parku za domovem pro seniory, Mnichovo Hradiště.

Teoretická část práce je zpracována na základě literární rešerše. V první části zpracovává téma terapeutického prostoru, která se zahrnuje historie tohoto pojmu a teorii spojené s ovlivněním přírody a zelení na zdravotní stav pacienta.

V další části pak řeší typologie terapeutického prostoru a pravidla a zásady které je důležité splňovat pro dobrou zahradu zdravotních zařízení například jako domovy pro seniory, hospici, dětské nemocnice a další.

Dále v rešerši řeší venkovní prostory zdravotnických staveb a samotné architektonické prvky těchto zahrad.

Na část teoretickou navazuje část analytická, která zpracovává údaje o řešené lokalitě. V této části jsou rozebrány podkladové materiály týkající se přírodních podmínek, občanské vybavenosti a potenciálu řešeného prostoru parku za domovem pro seniory « Modrý kámen» a jeho vztahu s okolním prostorem.

Práce je zakončena projektem, který předkládá architektonický návrh řešeného území se předkládá návrh půdorysu, řezopohledu, vizualizací a detailu. Zpracovány jsou také možnosti kácení a nových výsadeb vybraného sortimentu, osazovací plány a další.

Součástí projektu je také průvodní a technická zpráva a navazující ekonomická rozvaha.

Klíčová slova: Terapeutický prostor, Terapeutická zahrada, Domov pro seniory, Veřejný prostor, léčivá zahrada.

Summary

This diploma thesis deals with the elaboration of architectural study of the park behind the home for the elderly, in Mnichovo Hradiště.

The theoretical part of the work is elaborated on the basis of literature research. The first part deals with the topic of therapeutic space, which includes the history of this concept and the theory associated with the influence of nature and greenery on the patient's health.

In the next part, it deals with the typology of the therapeutic space and the rules and principles that are important to meet for a good garden in health care facilities, such as homes for the elderly, hospices, children's hospitals and others.

Furthermore, the research deals with the outdoor spaces of medical buildings and the architectural elements of these gardens themselves.

The theoretical part is followed by the analytical part, which processes data about the location being addressed. In this part, background materials related to the natural conditions, civic amenities and the potential of the park space behind the home for the elderly «Blue Stone» and its relationship with the surrounding area are analyzed.

The work is finished with a project that presents an architectural design of the area being addressed, a floor plan, sectional view, visualizations and details are presented. Possibilities of felling and new planting of the selected assortment, planting plans and others are also processed.

The project also includes an accompanying and technical report and a subsequent economic balance sheet.

Keywords: Therapeutic landscape, Therapeutic garden, Home for the elderly, Public space, healing garden.

Obsah

5.13 Ekonomická rozvaha.....	7
1 Úvod	8
2 Cíle práce	9
3 Literární rešerše	9
3.1 Teraupetický prostor	9
3.1.1 Historie teraupetického prostoru	9
3.1.2 Teorie tykající teraupetického prostoru.....	10
3.1.3 Lidské smysly, jak lidi všimají prostor.....	11
3.2 Typologie teraupetického prostoru.....	12
3.2.1 Zahrady určené domovy pro seniory.....	12
3.2.2 Zahrady určené pro pacienti s Alzheimerovou chorobou nebo jinou formou demenci.....	13
3.2.3 Hospicová zahrada.....	14
3.2.4 Zahrady dětských nemocnic.....	14
3.2.5 Zahrady pro mentálně postižené.....	15
3.3 Teraupetický prostor.....	15
3.3.1 Prvky teraupetického prostoru.....	15
3.3.2 Venkovní prostory v areálu zdravotních zařízení.....	16
3.4 Příklady realizace.....	17
4 Zhodnocení podkladových údajů.....	18
4.1 Přírodní poměry.....	18
4.2 Historie.....	20
4.3 Územní plán.....	21
4.4 Občanská vybavenost.....	22
4.5 Doprava.....	23
4.6 Stavající stav.....	24
4.7 Fotodokumentace.....	25
4.8 Dendrologický průzkum	26
5 Projektová část.....	32
5.1 Půdorys.....	33
5.2 Koncepce.....	34
5.3 Vizualizace - vstupní část.....	36
5.4 Vizualizace - teraupetická zahrada.....	37
5.5 Vizualizace - louka.....	38
5.6 Řez.....	39
5.7 Sortiment - teraupetická zahrada.....	40
5.8 Osazovací plán - teraupetická zahrada.....	41
5.9 Sortiment a osazovací plán - teraupetická zahrada - vstup LDN.....	42
5.10 Sortiment a osazovací plán - teraupetická zahrada - vstup domová senioru.....	43
5.11 Návrh vegetačních ploch.....	44
5.12 Detail - konstrukce vstupního prostoru do teraupetické zahrady.....	45
5.13 Model.....	47
5.14 Průvodní zpráva.....	48
5.15 Souhrnná Technická zpráva	49
5.16 Současný stav - plochy.....	54
5.17 Vykáz výměř.....	55
5.18 Návrh ochrany vegetačních prvků.....	56
5.19 Návrh povrchových úprav.....	57
5.20 Ekonomická rozvaha.....	58
6 Diskuze.....	60
7 Závěr.....	61
8 Literatury.....	62

1 Úvod

Se současným trendem stárnutí populace se existující poptávka po kvalitních zdravotnických zařízeních rapidně zvyšuje. Stále více zdravotnických zařízení se začalo uchýlovat k praxi vytváření teraupetických zahrad. Přednostně kvůli jejich potvrzenému pozitivnímu vlivu na průběh onemocnění, pobytu v daných zařízeních a zlepšení duševního stavu pacientů. Také dochází k redukci stresu samotného zdravotnického personálu, který vytváří celkovou atmosféru, a vykonává nejen fyzické, ale i emocionální úkony. Dobře navržená teraupetická zahrada může mít příznivý vliv na mikroklima města, napomáhá biodiverzitě, zlepšuje sociální kontakty a snižuje náklady na systém zdravotní péče.

Lidé, kteří mají pohybové, mentální, či zrakové postižení mohou mít problémy s dostupností zeleně nebo veřejného prostoru, protože jejich životní prostředí často není přizpůsobeno jejich potřebám a hendikepům. Proto je důležité vytvářet prostory, které budou adaptované pro pohodlné využití. Legislativní stránka zahrad pro handicapované, nevidomé a pro mentálně postižené, je podmíněna splněním řady zdravotnických a bezpečnostních předpisů. Zelené nemocničních areálů, zahrady a parky rehabilitačních ústavů, zahrady pro mentálně postižené spadají do kategorií zelení zvláštního určení (Stejskalová 2011) a podle Jevahého (2008) do kategorie městského parku speciálního významu.

2 Cíle práce

Cílem práce je zpracování projektové dokumentaci parku za domovem pro seniory ulice Nerudova ve městě Mnichově Hradiště. Práce bude směřovat k definování a stanovení potřeb senioru pro užívání tohoto prostoru. Cílem taky podpořit atraktivitu prostoru pro obyvatele města a nalezení nových funkcí prostoru. V rámci práce budou zpracované analýzy, výsledkem kterých bude navržen prostor podle projektové dokumentace.

Diplomová práce bude zpracovaná formou projektové dokumentace a teoretickou částí včetně rozsáhlých analýz, které budou zahrnovat:

a) širší vztahy, související s konkrétním územím, dopravní obslužnost energovody/větné síti.

b) vyhodnocení přírodních a klimatických podmínek

c) Inventarizace vegetačních prvků (stromy, keře, travní porosty, záhony)

Podle daných analýz bude vytvořena studie, zahrnující novou vize tohoto území, osazovací plány, stavební detaily a tak dále.

d) dokumentace k provedení stavby, zahrnující návrh řešení sadovnických úprav pro založení parku na daném místě.

3 Literární rešerše

3.1 Terapeutický prostor

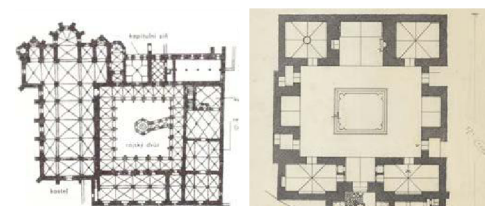
3.1.1 Historie terapeutického prostoru

Od pradávna se lidé zajímali o propojení s přírodou, a jejího působení a vliv na člověka. První ukázkou terapeutického prostoru byl z antického Řecka, zejména ve léčebném chrámu zasvěcenému bohu lékařství Asklépiovi. Asklépiosův chrám se skládal z pečlivě kontrolovaných léčebných prostorů, kde byla léčba byla zaměřena především na podporu zdravého životního stylu se zvláštním důrazem na duchovní potřeby člověka. Charakteristickým rysem Asklépiovi praxe byla inkubace, známá také jako „chrámový spánek“. To byl proces, kdy pacienti šli spát v chrámu, zejména ve Abatonu, a očekávali, že je ve snech navštíví samotný Asklépius nebo některé z jeho uzdravujících dětí. Podle tohoto rituálu by měla být prováděna i samotná léčba pacientů. Ve chrámech se vyskytovaly hadi, jako úžovka stromová, která, omotaná na holi, slouží jako logo zdravotníků dodnes. Rovněž byla zmíněna praxe Canisterapie, ve chrámech byli přítomni psi, což způsobilo rychlejšímu uzdravení pacientů (Risse 1999). V římské říši se v prostorách, kteří byli určeny pro uzdravení lidí používalo přirozené osvětlení a ventilace. Samotný prostor byl rozvržen na samostatné celky, aby se dalo vyhnout zkrížení a přenosu infekci (Marcus & Sachs 2013).

Ve středověku byla péče o nemocné součástí křesťanského konceptu pomoci bližnímu. Péče o nemocné, přestátelé a chudé byla prováděna ve monastýrských špitálech (Svobodný & Havičková 1998). Klášter sestával z komplexu budov, který zahrnoval chrám s klauzurou, která zahrnovala kapitulní síň, jídelnu a sakristii, křížovou chodbu a ambít s rajským dvorem. Soubor obytných budov jmenovaný konvent zahrnoval knihovnu, společnou ložnici a ohřívánu, šatnu a kuchyni. Vně klauzury se nacházely domovy pro přestátelé a nemocné mnichy jmenované „infirmarium“, špitál, opatství, zahrady a tak dále (Ševců 2013).

Ostrovem zeleně, obklopeného křížovou chodbou s ambitem byla rajská zahrada. Rajská zahrada byla rozdělena křížovou cestou v centru, uprostřed byla kašna. Plochy zeleně byly rozdělené na pravidelné čtverce, kde se pěstovaly léčivé rostliny jako rozmarýn, saturejka, máli list, pískavice, máta, polej, šalvěj, ruta, kmín římský, líbeček, fenýkl, hulevník, fazole, růže, lilie a kosatec (Skružná 2012). Kláštery a budovy jim podobné doprovázejí nejen křesťanství, ale i jiné viry. Zajímavý byl vjem, kterým působila rajská zahrada v historické vazbě a kontextu k danému místu. Rajské zahrady klášterů jsou si navzájem podobné, v dnešní době by se dalo říct naprogramované či předdefinované. Onen zemský ráj je zde zúžen na účelnost a užitek. Jsou významným zdrojem vědění o bytí rostlin, živočichů a o životě vůbec. Zkrátka připomínají jakýsi účelový "ráj - Eden". Popisuje fenomén rajské zahrady Otruba (2016).

Vliv přírody na člověka se začal opomíjet už v 15. století. Zelené prostory byly často opomíjeny a ztráci se také jejich kompoziční propojení s rajskou zahradou. V tehdy velkých metropolitách jako jsou například Marseille, Konstantinopol, Terst nebo Vídň byly sakrální zahrady stále přístupné pro nemocné. Taký je důležité zmínit, že ve středověké mysli se upíná k náboženství a tím byla ovlivněna a přizpůsobena samotná podoba nemocnice. Hlavní prostory měly formu sálu, tj.

Obr. 1. Rajský dvůr cisterciáckého kláštera (Herout 1981).

Obr. 2. Plan Nar al-Din Bimaristanu vypracovaný Herzfeldem v roce 1943. Jde tedy o vnitřní zahrady s bazénem, která plnila terapeutickou funkci. Dostupné z <https://libmma.contentdm.oclc.org/digital/collection/p16028coll11/id/74/>

liturgický prostoru, kde hlavní složkou byly vyšetřovací části, ale také obsahovala zpovedníci a oltář. Soukromí se řešilo závěsy, pacient měl tedy možnost vidět bohoslužbu (Marcus & Barnes 1999).

Ve srovnání s raně středověkými evropskými zdravotnickými zařízeními měly islámské nemocnice odlišnější konfiguraci. Islámská nemocnice se jmenovala Bimaristan. Zpravidla byla otevřená pro všechny potřeby celý den a noc. Nemocnice se dělila na oddělení, podobně jako moderní interna, ortopedie atd. Bimaristán plnil i vzdělávací funkci; nemocnice měla místnosti pro knihovny a posluchárny. Pacienti byli rozdělení podle nemoci, a tak bylo možné předjet výskytu infekci. Z těchto zařízení pocházejí první záznamy o používání hubdy jako formy terapie (Hradecká 2021). Pokud jde o umístění, namísto křesťanské rajské zahrady v islámských nemocnicích terapeutickou funkci plnila vnitřní zahrada s bazénem s pobytovými schody (Chairpour 2021).

Sešmácté století byl věkem osvícenství, kdy bohatí obchodníci a šlechta ochotně kupovaly domy a pozemky pro budoucí nemocnice. Samotné budovy vypadaly jako paláce, a mimo jiné sloužili také pro osoby bez vlastního domova. Existovala však tradice domácí péče, kde se většinou smrt, narození a průběh nemoci odehrávaly v domácnostech (Marcus & Barnes 1999). V Česku může být významným příkladem Invalidovna, která byla vybudována Klášterním Ignácem Dientzenhofem v letech 1731–1737 po vzoru pařížské Hôtel des Invalides pro válečné invalidy. Invalidovna měla pravidelnou symetrickou osovou dispozice navazující na chrám (Kotalík 2001).

3 Literární řešerše

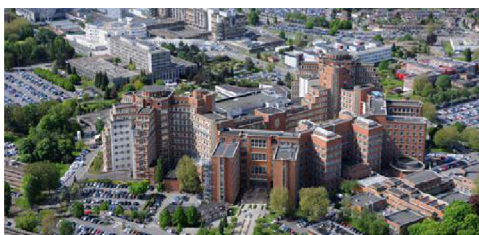
V 18. století v souvislosti s objevy lidstva v oblasti medicíny pozměnil princip fungování a struktury nemocničních domů a jejich praktik. Sřídovské principy byly obměněny a nemocnice se používaly výhradně pro léčební účely s dvorními lékaři a chirurgy. Samotné prostranství bylo navrženo na teorii miasmatu, kde byl kladen důraz na přirozené osvětlení a větrání (Hradecká 2021). Na konci 18. století se začali lidé zabývat tím, jak by měl vypadat terapeutický prostor. Například teoretik Christian Cay Lorenz popisoval vjem a zlepšení psychického stavu nemocného díky změně ročního období, které bylo vidět z okna (Marcus & Sachs 2013).

Ve 19. století došlo ke zřformování pavilónovému systémů, který se mohl modifikovat v průběhu let či pacienty izolovat. Malopodlažní budovy byly obklopené přístupnou zelení, což pozitivně ovlivňovalo psychiku pacientů. Nevýhodou byla potřeba velkého pozemku a zvýšené nároky na údržbu prostoru. Alternativním řešením byla stavba soustředěné nemocnice, tj. monobloku. Prvním exemplářem byla nemocnice v Lille. V průběhu let se osvědčilo, že tento koncept šetří energii a náklady na provoz, ale nepůsobil dobře na pacienty. Jednotlivé monobloky nepůsobily přátelským dojmem, a ohrožovaly svou stsněností psychickém zdraví (Hradecká 2021).

V současné době došlo k porozumění specifikaci stavby zdravotních zařízení, a díky tomu

Obr.1 Příkladem pavilónového systému je Fakultní nemocnice Olomouc. nemocnice obsahovala internu, oddělení chirurgie, oční oddělení, infekce, kládna, sklad materiálů, byty lékařů a t.d. Dostupné z: (https://olomoucky.rej.cz/daniky/historie/541-fakultni-nemocnice-ma-125-let-stavbu-podporil-moravsky-zemsky-snem-fs-am-cisar)

Obr.1 Nemocnice ve městě Lille. Je první nemocnicí, která postavená v konceptu soustředěné nemocnice – monobloku. Dostupné z: (https://www.vaidam.com/hospitals/lille-university-hospital)

byly vytvořeny mezioborové skupiny, které tyto specifikace zkoumají. Existuje tendence k optimalizaci procesu, snižování lůžkových míst (Hradecká 2021).

3.1.2 Teorie týkající terapeutického prostoru.

Je známo, že změny v rozvržení terapeutického prostoru procházely historickým vývojem. Díky těmto teoriím může projektant na základě získaných znalostí vytvořit vhodný a kvalitní design s funkčním a estetickým hlediska. Jedním z hlavních závěrů, které jsou uvedeny, je odpověď na otázku, jaký vliv má příroda na člověka a proč je pro něj přitažlivá. Atraktivitu přírody vysvětluje biofilie. Jako jedna z vlastností člověka, přicházející z adaptivní evoluční perspektivy, kdy člověk nepotřebuje přežít a lovit, ale stále se intuitivně cítí v bezpečí před krajlinami, kde lze najít úkryt, potravu a kde mu nehrozí žádné nebezpečí (Appleton 1975 a Fromm 1973). Zelená, která utváří rekreační funkce, motivuje lidi k aktivnímu odpočinku a tvoření sociálních interakcí. Pomocí zeleně může člověk cítit vjem, jako jsou čich, zrak a hmat, což obohacuje jeho vnímání zeleně a zelených prostorů jako takových (Hendrych et al 2018).

Důležité je nezapomenout ještě jeden aspekt – stejně jako dobový vývoj prostor ovlivňovali i filozofické teorie, které se většinou zabývaly vztahem člověka a přírody. Jednou z nich by měla být teorie «View point a window» z roku 1971, a lesní terapie. Lesní terapie se zabývala vlivem lesa na psychické zdraví člověka. Hyun-Ju, Fujii a Chi zjistily že les je důležitý pro správné fungování nervového systému. Příkladem účinku může být redukce peninatálního stresu. Díky tomu byla vyhlášena Lesní agentura japonská rekomendace Shinji Yorku, což znamená lesní vany. Agentura propagovala vycházky do přírody pro zdraví. Pravidelné ozdravné procházky v lese také slouží jako jeden z bodů prevence boje proti rakovině. Takové působení na redukci

3 Literární řešerše

stresu Li vysvětlil obsahem fytoicidů ve vzduchu, které fungují jako přirozené antibiotikum. Později teorie byla doplněna studiem Bernarda Jonide a Kaplana, že procházky v přírodě, a to i v zimních obdobích, zlepšují koncentrace a paměť člověka (Cooper a Sachs 2014).

Jednou ze základních teorií, která se používá v praxi, je však Ulrichova teorie redukce stresu, která zdůrazňuje pozitivní výsledky na zdraví pacientů tím, že snižuje stres u zdravotnického personálu. Zahrady jim pomáhají relaxovat a najít motivaci k práci. Ulrich uvedl základní tvrzení, které napomáhají v boji proti stresu: Pociť kontrolu a přístup k soukromí, sociální podpora, cvičení a interakce s přírodou. (Cooper a Sachs 2014).

a) Pociť kontrolu a přístup k soukromí
Nedostatek kontroly je pro pacienty velkým stresem. Vhled z okna nebo možnost návštěvy zahrad poskytují spásu před stresujícím prostředím. Pozitivní vliv má i pouhé nahlížení do zelených prostor. Zahrada také pomáhá pacientovi mít vlastní soukromí a pozorovat různé scenerie (Marcus 2020)

b) Sociální podpora
Sociální podpora má tendenci zvyšovat schopnost pacientů zotavit se rychleji než u sociálně izolovaných pacientů. Parky a zahrady zdravotnických zařízení mohou být místem, kde se lidé mohou setkávat a socializovat. Zároveň je důležité uspořádat místa k sezení tak, aby podporovala komunikaci, jako jsou například lavičky naproti sobě, nebo naopak, aby vytvořily místa pro soukromí (Cooper a Sachs 2014).

c) Cvičení
Význam cvičení v boji proti stresu je již dávno prokázán. Už samotná možnost vyjít do zahrady láká pacienty k fyzické aktivitě. Také instalace cvičebních prvků dodávají prostoru funkci, (Cooper a Sachs 2014).

d) Interakce s přírodou.
Příroda dokáže omezit úzkostné myšlenky a potlačit stresové hormony. Také zvířecí povaha může odvádět pozornost člověka od negativních myšlenek. V zahradě nejsou žádné asociace s

Obr.1.2 Venkovní cvičišť podporuje i sociální interakce. Dostupné z: (https://www.richter-spielgeraete.de/en/playground-equipment/products/pedagogics/)

nemocnicemi.

3.1.3 lidské smysly: jak lidé vnímají prostor.

Při navrhování kvalitního veřejného prostoru je důležité pochopit, jak člověk vnímá prostor kolem sebe a jaké rysy vnímání mají lidé se zdravotním postižením.

Gehl (2000) ve své publikaci vyznačuje, jak lidé vnímají prostor – pomocí frontálního a horizontálního pohybu, pomocí receptorů, podle vzdálenosti a komunikace, podle měřítka:

a) frontální a horizontální pohybu – pochopení a vnímání prostorů je dokonale přizpůsobeno horizontálnímu zornému poli, které je širší než vertikální. Pro vnímání události je třeba aby děje odehrávají ve stejné úrovni (Gehl 2000).

b) receptory – pro vnímání a komunikace člověk využívá receptory dálkové jako nos, uši a zrak, a dotykové pomocí kůže, sliznice a svaly (Gehl 2000).

– Čich – Při vzdálenosti 3 m člověk cítí silné pachy jako parfém, naopak při relativní blízkosti člověk cítí i slabé pachy, které jsou vylučovány vlasy nebo kůží (Gehl 2000).

– Sluch – člověk může rozeznat velmi hlasité zvuky například letadlo, když se nachází ve vzdálenosti 1 km. Když je člověk v bližší vzdálenosti jeho schopnost pochopení zvuku je větší: ve vzdálenosti od 7 metrů už jde konverzovat (Gehl 2000).

– Zrak – člověk dokáže vidět hvězdy a letadla na nebi, ačkoliv má definovaná omezení. Například ve vzdálenosti do 1 kilometru člověk může rozeznat, že předním jsou lidé, při

vzdálenosti do 100 metrů člověk dokáže rozpoznat, jak se od sebe osoby liší. Tento jev se jmenuje společenské zorné pole. Podle tohoto principu se navrhuje sportovní haly a divadla. vzdálenost poslední řady je 70 m, je to optimální vzdálenost, aby bylo vidět co se děje; naopak v divadlech je důležité vnímat náladu a mimiku obličeje. Optimálnější vzdálenost je 30-35 m od jeviště. Čím bližší vzdálenost, tím větší obsah informací, může člověk dostat (Gehl 2012).

Obr.3 Sociální pole pohledu. Autor (Gehl 2020)

3 Literární rešerše

c) podle vzdálenosti a komunikace které v prostoru mohou odehrávat
Je možné rozlišit vzdálenosti mezi lidmi a možnost komunikace. Vzdálenost mezi lidmi v komunikaci zpravidla označuje typ vztahu, například ve vzdálenosti 0,5m, dochází k blízkým kontaktům a při vzdálenosti 7 metrů – méně intenzivní. Vzdálenost se používá k regulaci intenzity sociálních kontaktů a stupně soukromí (Gehl 2000).

Antropolog Edward T. Hall (1966) definují sociální vzdálenosti podle různých typů komunikace
Intimní vzdálenost - (0-45 cm) - označuje formu komunikaci mezi rodinou a párem, kde dochází k většímu množství emocionální intenzity.

- Osobní vzdálenost – (0,45- 1,3 m) – komunikace mezi blízkými přáteli a rodinou.
- Společenská vzdálenost – (1,3- 3,75) – komunikace mezi přáteli, sousedy, kolegy
- Veřejná vzdálenost- (více než 3,75m) – může odehrávat ve formálních situacích, kde se používá jednosměrné komunikace například při přednáškách na univerzitě.

Existují souvislosti, přes které lze navrhnout prostor tak, aby mohl ovlivňovat sociální kontakty. Například vzdálenosti zdí potlačují sociální kontakt, a naopak – orientace tváře v tvář, malé vzdálenosti a chybějící zdi – sociální kontakt podporují (Gehl 2000).

c – podle měřítka
Při rychlejším pohybu se používá velké měřítko jako velké nadpisy, budovy a ostatní malé detaily nejsou podstatné. Naopak při pěší chůzi se může člověk zúčastnit sociálních interakcí a všimnout si detailů (Gehl 2012).

Nicméně, každá výše zmíněná vlastnost ve však může lišit v důsledku individuálních charakteristik. Například během procesu stárnutí dochází k vyvíjení smyslového poškození, člověk už vnímá prostor jinak. Může dojít k formě ztráty zraku, k změně denního rytmu, k zhoršení zdravotního stavu a problémům s komunikací (Malkovská 2007).

V procesu stárnutí může dojít ke ztrátě kognitivních funkcí jako myšlení, paměti a úsudku. Projeví se to ve zhoršení paměti, ztrátou v prostoru, zhoršením rozhodovacích schopností a dalších. Prostor, na který jsme zvyklí pro člověka s demencí může vypadat jinak: člověk nedokáže snadno odhalit rizika a správně odhadnout jejich míru (Prokopová 2020).

Prostor samotný vnímají jinak lidé se zrakovým postižením. Většinou záleží na stupni zrakového postižení a jeho klasifikaci (nevidomost, slabozrakost, částečné vidění). Může to být projevené ztrátou zrakové ostrosti, postižení šíře zorného pole, okulomotorické problémy, obtíže se zpracováním zrakových informací, poruchy barvocitu. Takhle ta skupina lidí vnímá prostředí pomocí hmatu čichu a sluchu (Hřiva 2013).

3.2 Typologie terapeutického prostoru

3.2.1 Zahrady určené domov pro seniory

Pokud jde o současně trendy stárnutí obyvatelstva, je zapotřebí více infrastruktury pro stárnutí část společnosti. K dispozici jsou domy pro seniory, existují také domy domem s pečovatelskou službou, a dokonce i celá města určená pro seniory. Současně je nesmírně důležité mít přístup k přírodě nebo zahradě. Ta přitahuje lidi k procházkám, a tím podporuje komunikaci, zvyšuje fyzickou aktivitu a snižuje hladinu kortizolu a tak dále (Kaplan 2001)
Pěkáčkou mohou být zavížené nebo obtížně otevíratelné dveře, nedostatečný počet laviček, nedostatek stínu. Je důležité si uvědomit, že lidé s věkem ztrácejí flexibilitu a sílu, design musí být přizpůsoben tak, aby pacient nemusel vynakládat více úsilí, než je požadováno. Rovněž stojí za to snížit počet překážek pro osoby se zdravotním postižením a přizpůsobit tomu prostor. Je také třeba zvážit multikulturalismus a to, že v budoucnu může více pacientů patřit do smíšených kulturních skupin. Prostor by měl připomínat dům. Návrh zeleně kolem domova pro seniory by měl připomínat zahradu u domu, aby se pacient mohl cítit, že k tomuto prostředí patří. Vhodné komponovaná a krásná zahrada má také pozitivní vliv na rodinu pacienta, protože takový prostor vypadá přátelsky, a poptově člověk nebude cítit špatně že svého příbuzného nechá ve speciální péči (Marcus & Sachs 2013).

Zásahy:

- Jednoduché uspořádání zahrady s pochopitelnou sítí cest ve tvaru osmičky - Což pomáhá navigovat v prostoru a poskytuje různé scénérie v zahradě. Různé trasy, aktivity a cílové body umožňují využití prostoru i pro zdravotnický personál, který si může odpočinout na klidném místě, kde se nenechá rozptylovat (Marcus & Sachs 2013).
- Zajištění sedadel v přední a zadní části budovy. - Staří lidé se rádi dívají, co se děje v blízkosti budovy, vidí nového pacienta, poštu a tak dále (Marcus & Sachs 2013).

Obr 1. Dvěhři stří v zahradě pro pacienty s Alzheimerovou chorobou ve Victorii, BC, Kanada
Dostupné z: (<https://theheld.sala.org/2018/03/08/icons-of-healthcare-therapeutic-garden-design-claire-cooper-marcus/>)
Obr 2. Různé možnosti osazení moudu, příkaldně na posezení při krátkodobém pobytu venku. Dostupné z: (<https://prolandscapemagazine.com/>)

3 Literární rešerše

• Kulturní aspekt - Je důležité pochopit že pacienti, patřící k určité generaci vnímají krásu jinak než mládež. Je také třeba zvážit multikulturalismus a to, že v budoucnu může více pacientů patřit do smíšených kulturních skupin. Například japonská zahrada bude atraktivnější pro pacienty s japonskými kořeny (Marcus & Sachs 2013).

• Různé typy sedadel a stoly - Pro pohodlí, kde může pacient položit své věci, například knihu nebo láhev vody na stůl. Stůl by měl být dostatečně lehký pro jeho manipulaci, ale dostatečně stabilní, aby se nepřevrátil. Barevný kontrast mezi sedadlem a zemí pomáhá zrakově postiženým lidem v orientaci. Je důležité uspořádat místa jak na slunci, tak ve stínu. Vzhledem k tomu, že pacienti mohou být citliví na slunce nebo naopak na chlad. Polosoukromá místa, pro pacienty a personál zajišťují klid, naopak místa, které jsou rozmišřeny vedle nebo naproti sebe podbízejí sociální interakce. Také lze venkovní prostor obohatit cvičicími prvky pro dospělé. Tyto prvky podporují sdílení a fyzické zdraví (Hong 2016).

3.2.2 Zahrady určené pro pacienty s Alzheimerovou chorobou nebo jinou formou demence.

Alzheimerova choroba je forma onemocnění demence doprovázená ztrátou paměti, kognitivních, intelektuálních a někdy i fyzických schopností. Příznaky mohou také zahrnovat ztrátu orientace, halucinace, epizody agrese, deprese, putování a ztrátu spánku (alzheimer. cz 2015). Jedná se o poměrně časté onemocnění, které bude v budoucnu značně zatěžovat systém zdravotní péče, proto je velmi důležité připravit zdravotnická zařízení na budoucí příliv pacientů. Bohužel lék na tuto nemoc nebyl nalezen. V moderní době jsou však úspěšné používané techniky prováděné v pečovatelských domech, které jsou zaměřeny na bezpečnost, komunikaci, stimulaci a využití lidských sil (Marcus & Sachs 2013).

Je důležité zdůraznit, že lidé s demencí mají problém se svým prostředím, protože ho nemohou změnit. Dobrý design by měl pacientům a personálu poskytnout kontakt s přírodou, protože má příznivý vliv na duševní zdraví pacientů a snižuje stres a zlepšuje hormonální hladiny díky vitamínu D (Jirkovská 2022)

Doporučení:

Zapojení personálu a managementu do návrhu. Informovanost zaměstnanců je důležitá. To napomáhá fungování prostoru.

- Viditelnost zahrady – Je důležité uspořádat zahradu tak, aby zahrada byla vidět z prostor uvnitř budovy. Pomáhá také pacientům orientovat se v čase, díky přirozenému světlu a pomáhá při navigaci. Je důležité, aby v zahradě nechyběla telefonní síť. Je to proto aby pacient mohl zavolat o pomoc, v situacích, kde je to potřeba (Peloquin 1994).

• Kontakt přes okno. – Pacient vnímá venkovní prostor i přes okno. Aby pacienti mohli využívat zahradu sami, je důležité, aby zaměstnanci viděli, co se děje na chodbách a veřejných prostorech. Proto je důležité umístění kamerového systému a monitorů, ošetrovňách (Marcus & Sachs 2013).

• Orientace- Všechny části zahrady by měly být pro pacienta viditelné. Na rozdíl od tradiční praxe, kde je pacientům poskytována klidná zahrada. V místech, kde jsou lidé s Alzheimerovou chorobou, je důležité, aby orientace byla tak snadná, aby pacient mohl najít cestu zpět (Marcus & Sachs 2013).

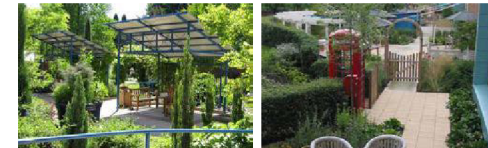
• Umístění zahrady pro pohodlné použití v ranních hodinách. - Lidé s demencí obvykle trpí ztrátou cirkadiálních rytmů, a proto se probouzejí brzy ráno. Nejlepší je uspořádat zahradu tak, aby stín z budovy vrhal po polední slunci (Marcus & Sachs 2013).

• Stín. - Pro lidi s demencí je obtížné rozpoznat, kdy je jim horko. Je také důležité neumísťovat sochy a rostliny, které mohou způsobit delirium nebo strach pacientů (Peloquin 1994).

• Kulturní kontext a nostalgie - Je možné vytvořit určité objekty, které mohou být spojeny s jejich prostředím, které bylo v jejich životě. Pacienti rádi dělají věci, které kdysi dělali, jako je zahradničení nebo zametání cesty. Je důležité pochopit kulturní kontext věkové skupiny pacientů (Marcus & Sachs 2013).

Oplacení – Jak bylo zmíněno v Ulrichově teorii redukce stresu, pocit kontroly své svobody je více důležitý pro člověka, jenom že u některých energetických pacientů vzniká pokušení utéct, proto by oplacení mělo být od 1.8 – do 2.5 m výšky, efekt oplacení mohou mít stromy a keře. (Regnier 2018).

3.2.3 Hospicová zahrada.

Obr 1. Místní posezení se nachází ve stínu, což brání slábnutí. Autor (Cooper Marcus) Dostupné z: (<https://theheld.sala.org/2018/03/08/icons-of-healthcare-therapeutic-garden-design-claire-cooper-marcus/#more/764>)
Obr 2. Kulturní aspekt v terapeutické zahradě. Dostupné z: (<https://classcoases.com/>)

3 Literární rešerše

Hospic je nejstarší typ zařízení pro péči o nemocné. Po staletí se zahrada stala symbolem lidských aspirací, zahrady byly navrženy pro skvělý vizuální aspekt, odpočinek, samotu, rozjímání. Takové zahrady byly spojeny s životními cykly, s procesem obnovy a konečně procesem umírání. Specifitnost tohoto typu spočívá v tom, že samotná terapie není zaměřena na léčbu, ale na pohodlnou péči, což umožňuje pacientovi a jeho rodině připravit se na poslední čas života. Také zahrada může být využívána zdravými lidmi, pro relaxaci a komunikaci s hosty hospice (Verderber & Refuerzo 2018). Návrh terapeutických zahrad jednoduše předpokládá koncept, že člověk je součástí přírody, parky jsou vytvořeny s myšlenkou únikového pocitu, sítě různých cest umístěných přes velkou plochu podobnou lesu, kde můžete ztratit z dohledu budovu (Worpole 2009).

Navzdory prevalenci onemocnění rakovinou existuje jen málo výzkumu o účincích terapeutických zahrad pro nemocné. Bylo však zjištěno, že přání pacientů s rakovinou se neliší od přání pacientů jiného typu. Stejně dávají přednost zeleni, klidnému zvuku jako zpěvu ptáků, veřejnému přístupu a tak dále (Marcus & Cooper 2003).

Zajímavým konceptem mohou být i hospice patřící do komplexů Maggie's center, vytvořené Margaret Keswick Jencks, Charles Jencks. Hlavní myšlenkou bylo vytváření kvalitního prostředí pro nemocné: jedinečné budovy zahrnující zahrady, soukromé pokoje a shromažďovací prostory lidí, kde kuchyně slouží jako centrální prostor pro komunikaci (Jencks, 2017).

Doporučení, která jsou zvláště důležitá pro návrh terapeutických zahrad hospiců:

- Materiály: důležité používat přírodní materiály, naopak materiály jako plast, beton mohou mít negativní účinek (Marcus & Cooper 2003).
- Stín: Zajištění stínu je velice důležité, aby pacient mohl schovat se před slunečními paprsky (Verderber & Refuerzo 2018).
- Soukromí: Soukromí by mělo být zajištěno v hospicových zahradách, aby pacient mohl meditovat, provádět modlitbu nebo projevat emoce se svými blízkými, které je citlivý ukazovat na veřejnosti. (Marcus & Cooper 2003).
- Vycházkové okruhy: Chůze a sport může mít dobré důsledky na léčbu nemoci. Takže pomáhá proti smutku, a špatným pocitům. Důležité je množství laviček, aby si pacient mohl odpočinout během cvičení (Marcus & Cooper 2003).
- Rostliny: speciální doporučení pro hospicové zahrady je vyhýbání aromatických rostlin, protože pacienti po chemoterapii jsou citliví k zapachům (Marcus & Cooper 2003).

3.2.4 Zahrady dětských nemocnic.

Obr. 1. 2 Zahrad hospiců jsou málo přirozené charakter a podporuje křídlo. Dostupné z: <https://newsarchive.arch.tamu.edu/news/2013/07/feeling-garden-design-book/>
Obr. 3. 4 Zahrad dětských je adaptována pro potřeby dětí a proto je barevnější a nevyžaduje, že je v nemocnici. Dostupné z: <https://www.site-design.com/projects/come-comes-childrens-hospital-playground/> a <https://healthcaredesignmagazine.com/architectural/childrens-hospitals-like-feeling-outside/>

Zahrady dětských nemocnic mají také terapeutickou funkci. Pro malé pacienty je to příležitost užít si čerstvý vzduch, prozkoumávat prostor, komunikovat se sourozenci. Je to příležitost být na místě, kde nic nepřipomíná, že pacient je v nemocnici (Marcus & Sachs 2013).

Po výzkumu však bylo uvedeno, že průměrná doba v zahradě byla přibližně 5 minut. Důvodem krátké doby trávení času může být nepřítomnost stínu a malá nabídka aktivit.

Doporučení, která jsou zvláště důležitá pro návrh zahrad dětských nemocnic:

- Sezení: Lavičky a židle musí být lehké, různých rozměrů, aby zahrady mohli využívat jak personál a návštěva tak i děti. (Marcus & Cooper 2003).
- Přizpůsobení zahrad podle intenzity aktivit: Lze rozdělit zahradu na aktivnější zónu, terapeutickou zónu pro děti, které potřebují zvýšenou péči, i klidná zóna pro meditace nebo truchlící rodiče (Marcus 1997)

3 Literární rešerše

- Nabízení aktivity, která není zřejmá: příkladem může být kámen nebo špalek či kladina, na které lze balancovat nebo tancovat (Marcus & Sachs 2013).
- Nabízení aktivit, která mohou zaujmout nemocné dítě: například sluneční hodiny, sochy zvířat v záhonech atd (Marcus & Sachs 2013)
- Zřejmé hranice pozemku a přehledná: je důležité, aby rodiče byli spokojeni, aby sourozenec nemocného nemohl utéct (Marcus & Sachs 2013).
- Cestní síť: by měla být přehledná, aby rodiče či návštěva mohla vidět dětské pacienty či sourozence.
- Rostliny – nelze využívat jedovaté rostliny, dítě lze však zaujmout tabulkami o popisu rostlin, hajní a luční květinou mohou sloužit jako dárek a zvyšovat pozitivní náladu. Je důležité nezapomínat na biodiverzitu, a navrhovat rostliny které mohou přilákat zvířata a hmyz, které mohou zvidět děti pozorovat (Baroš 2018)

3.2.5 Zahrady pro mentálně postižené

Psychické a mentální onemocnění jsou běžné po celém světě. Zpravidla vznikají kombinací faktorů souvisejících s biologií, psychologickými podmínkami, návyky a vlivy prostředí. V moderním světě patří mezi psychologické onemocnění bipolární porucha, deprese, schizofrenie atd. Je také třeba rozlišovat, že onemocnění může být behaviorální (získané z určitého životního stylu) nebo duševní (způsobené chemií mozku nebo dědičností). (Marcus & Cooper 2003).

Bylo prokázáno, že terapeutické zahrady mohou potlačit agresi a pohled z okna uklidňuje pacienta a snižuje paranoii. (Marcus & Cooper 2003).

Doporučení:

Bezpečnost: Bezpečnost pacientů a personálu musí být na prvním místě. Je třeba se vyhnout zranitelným předmětům: kameny, osvětlení, jedovaté rostliny, šrouby a lana. Tyto objekty mohou být nebezpečné pro pacienty i pro personál. (Mitrone & Larson 2007).

Balance mezi soukromým a bezpečností: Prostor musí být relativně viditelné pro personál, ale důležité, aby se pacienti cítili v soukromí (Marcus & Cooper 2003).

Domácí prostředí: přátelská zahrada může přinášet radost pacientům a návštěvám. Sociální podpora: Je třeba umísťovat lavičky tak, aby si lidé mohli sednout ve skupině nebo naproti sobě.

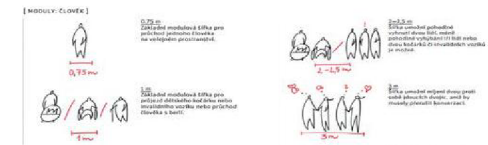
Podpora fyzické aktivity a spojení s přírodou:

3.3 Terapeutický prostor

V této kapitole budou rozebrány, místa nebo architektonické prvky, které se objevují v terapeutickém prostoru. Jak bylo zmíněno výše, samotné budovy mohou být rozmištrěným monoblokem nebo soustavou různých budov. Tento vztah mezi různými bloky, které doplňují komunikace by měl být obklopen komponentovanou zahradní úpravou, i když v budoucnu mohou být pavilony rozšířeny na úkor zeleně.

3.3.1 Prvky terapeutického prostoru

a) Cestní síť.
Cestní síť domovů pro seniory může mít volnější formu a vytvářet různá místa, tj. zelené pokoje kteří mohou rozdělit prostor a zároveň zajistit soukromí. Samotná cestní síť může navazovat na další park, který může být součástí pozemku, což může podporovat chůzi a cvičení v přírodě nebo sloužit k odpočinku personálu. Důležité je přitom zvýraznit informační navigace, která napomáhá orientaci v prostoru a normy, které zajišťují provoz zahrady či parku. Výškové rozdíly pochodných ploch by neměly přesahovat 20mm, šířka jednosměrné pochodzí plochy je 1200 mm, při otáčení vozíku je potřeba 1500 mm (Šestáková & Lupač 2010).

Obr. 1. 2 Základní modulační rozměry pro přístup na veřejném prostranství. Autor (Čeglová 2014)

b) Mobiliiář

Příjemné posezení je klíčový element pro terapeutickou zahradu. Sezení je dobrým pomocníkem při kompozici zahrady, zároveň je fyzickým místem pro odpočinek. Při umístování laviček nebo sedacích prvků lze koordinovat sociální interakce. Například dvě lavičky vedle sebe přivolají větší intenzitu komunikace než lavička samotná, kde uživatel zahrady poctivě nebudou rušit toho kdo na lavičce sedí. Výška komfortního sedadla by měla začínat od 450 do 500 mm, s operákem na ruce 200 až 250 mm sedací plochou. Materiálové provedení se doporučuje ze dřeva (Jeffries 2023).

3 Literární rešerše

Stůl musí být dostatečně lehký pro pohyb, ale dostatečně stabilní, aby se nepřevrátil. Barevný kontrast mezi sedadlem a zemí pomáhá zrakově postiženým lidem orientovat se. Je důležité uspořádat místa jak na slunci, tak ve stínu (Cooper & Sachs 2014).

- c) Zvýšené záhony.
Uvedení zvýšených záhonů do zahrady slouží pro holistickou terapii a zahrádkaření. Je důležité mít správnou technologii založení záhonu, kde se vrstvení skládá z drenáží, substrátu nebo zeminy v poměru 50x50 s kompostem a humusem dle potřeby (Jeffries 2023).
Existují různé varianty zvýšených záhonů, které se rozlišují podle způsobu využití například:
- stůlní zvýšený záhon – vyvinut podle ergonomie člověka s ohledem na možnost průjezdu vozíku, kde výška záhonu je 700mm, hloubka min. 600 mm, a šířka min. 800mm (Šestáková & Lupač 2010)
 - zvýšený záhon pro stání – potřebuje min. 900 výšku nad zemí.

d) Altány, besídky a pergoly

Altány a pergoly jsou nezbytné v terapeutické zahradě protože vytváří stín, který velice důležitý pro seniory. Pergoly většinou jsou součástí nějaké navazující soustavy a zároveň mohou tvořit průchod z okrasné části do užitkového prostoru zahrady (Dvořák 1988).
Altán je vizitkou zahrady a většinou kompoziční dominantou. Je to symetrická konstrukce která je zastřešená a slouží těžištěm pro sociální interakce a chrání před špatným počasím (Zimmermann 2019)

3.3.2 Venkovní prostory v areálu zdravotních zařízení

b) Přední vchod
Kompoziční dominanta budovy, která usnadňuje orientace v prostoru: návštěvník by si měl z dálky všimnout samotného vstupu. Většinou kryté prostranství, připomínající verandu, oblíbené místo pro čekání a trávení času venku u seniory. Může být nadměrně používáno a zároveň může být naopak prázdný, když je umístěno hned vedle parkoviště. Důležité je při projektování dbát na potřeby chodců a vozídel tak, aby nerušily bezpečnost a provoz (Clare Cooper & Francis 1997).

c) Vstupní část
Reprezentativní ostrov zeleně před vstupním prostorem je alternativním a efektivnějším řešením, než parkovací plocha před vstupem do budovy. Zajišťuje orientaci v prostoru, z kompozičního hlediska má estetickou funkci a je oblíbené místo pro trávení času seniorů. Důležité je při navrhování dbát na umístění, aby prvky zeleně nebránily provozu vozovek. Vozovka samotná může narušovat pocit soukromí, když je na otevřené ploše a občas je důležité mít parkovací plochu blízce k vstupu budovy pro přepravu a zajištění pacientů. (Clare Cooper & Mami 1997).

d) zadní zahrady.
Vyniká svým půdorysným uspořádáním: vzadu budovy. Má klidnější charakter vůči vstupní zahradě a vytváří pocit soukromí. Správně navržena zadní zahrada může napodobovat

vzpomínky z domova nebo mládí. Atmosféru zadní zahrady může rušit umístění parkování. V případě, pokud ve zdravotním zařízení bydlí pacienti s psychickým onemocněním a demencí je důležité dbát na propustnost prostoru a zajistit dozor personálu. (Marcus & Sachs 2013)

Jde o prostor nacházející na vzdálenějším místě, může být za překážkou t.j. parkovací stáním nebo komunikace. Může sloužit jako motivace pro pohyb nebo destinace. Může způsobit citové opuštění dané lokality. Je důležitá propagace tohoto prostoru, protože když se tato část zahrady nachází v delší vzdálenosti od budovy, vytrácí se z povědomí. Veřejnost a pacienti domova mohou zapomenout o existenci zahrady. Je důležité správně zajistit cestní síť s odpočívadly, aby starší lidé mohli tam dostat i s občasným odpočinkem (Marcus & Sachs 2013).

e) meditativní nebo terapeutické zahrady
Meditativní zahrada má klidnější charakter a většinou provedena z přírodních materiálů. Slouží pro relaxaci a přemýšlení. Zejména kdy člověk potřebuje ticho nebo třeba odpočinout od prostředí nemocnice (Marcus & Sachs 2013).

f) vnitřní zahrada nebo vnitroblok
Jde o typ terapeutického prostoru, kde je zahrada odkopena budovou. Může mít i polootevřenou formu písmene C. V tomto typu je v blízkosti budovy a může sloužit i pro rychlé setrvání v zahradě. Zároveň se pacienti v tomto typu cítí v bezpečí a je vhodný pro využívání lidí s Alzheimerovou chorobou. Samotná vnitřní zeď způsobuje dobrý výhled z okna, chrání před větrem a zajišťuje stín. Nedostatkem může být šířící zvuková zátěž do vnitřních prostor, v případě malé zelené hmoty, lidé budou mít potřebu schovat se s pomocí záclon a žaluzií. (Marcus & Sachs 2013).

f) Parkovací plocha
Parkovací plocha je součástí stavby, bez které nemůže fungovat provoz budovy. Parkovací stání je nezbytné během pobytu u nějaké činnosti. Také pro přemístění zdravotně postižených osob. V tomto případě je důležité umístění parkovacího stání na zpevněné ploše musí být označena mezinárodním symbolem přístupnosti, přičemž sklon stání pro vozidla osob s omezenou schopností pohybu by neměl být nejvýše v poměru 1:20 (5%). Samotná parkovací plocha by měla být přizpůsobena rozměru vozidla, kde je šířka stání nejméně 3,5 a případně podélného stání 7 m (Šnajdarová 2007).

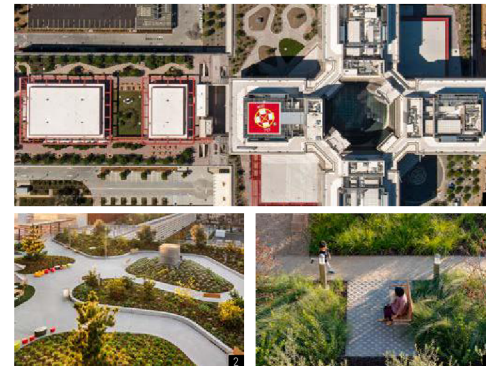
3 Literární rešerše

3.Příklady terapeutického prostoru

Nazev: New Stanford Hospital

Autoři projektu nemocnice, která se nachází v oblasti San Franciscu, vycházeli z teorie o psychologickém dopadu zeleně na pacienty. Úkolem bylo nezapomenout na starou nemocnici, jejíž umístění budov bylo v šachovnicovém vzoru. V rámci projektu architekti toto rozložení změnili: budovy pro diagnostiku a léčebné procedury umístili do dvou sousedních podlaží a také přeměnili zelenou střechu na zahradu, nad kterou se tyčí věže vyhrazené pro bydlení pacientů (Lee 2021).

Obtížné bylo vytvořit střechu tak, aby nebyla narušena statická stabilita, byly vybrány rostliny se zvukovými vlastnostmi pro daný region, které nepolebovaly mnoho vody a místa pro kořeny. Dole v úrovni terénu vznikla stinná zahrada, která spojuje novostavbu s bývalou nemocnicí (Lee 2021).

Nazev: Residence pro seniory v Ismaningu
Autory: SBA Health Care

Residence se skládá z komplexu dvou budov spojených skleněnou konstrukcí s centrálním schodištěm a výtahem. Samotný areál se nachází ve dvou úrovních, takže každá lokalita dostává přirozené světlo. Na spodní úrovni jsou soukromé zahrady, které lze využívat bez asistence zdravotnického personálu. Velkou výhodou tohoto komplexu je rodinná atmosféra a příjemný design, který si udržuje svou kvalitu i během let. Stejně zajímavá je organizace péče o seniory, kde každý může mít samostatnost, a když je potřeba péče, senior může zavolat na linku a zdravotní personál, který tvoří rodiny bydlící v sousedství, okamžitě poskytne pomoc. Tím se vytváří bezpečná atmosféra a domov pro seniory krásně začleněný do města, a jeho veřejný park mohou navštěvovat lidé z okolí (Li Hong et al., 2016).

obr 1 Plan nemocnice New Stanford Hospital, kde je vidět všechny zelené plochy Dostupné z: (<https://gsarch.com/portfolio/new-stanford-hospital/>)
obr 2 Zelená střecha hospitalu slouží jako terapeutický prostor Dostupné z: (<https://gsarch.com/portfolio/new-stanford-hospital/>)
obr 3 Umístění lavičky Dostupné z: (<https://gsarch.com/portfolio/new-stanford-hospital/>)
obr 4,5 Vstupní prostor. Autor (Li Hong et al., 2016).
obr 6 Zahrada u terasy (Li Hong et al., 2016).

4 Zhodnocení podkladových údajů

4.1 Přírodní poměry

Město Mnichovo Hradiště se rozkládá na území Mezozoiku Českého masivu, který byl vyvrásněn v období od středního devonu do svrchního karbonu před 380 až 300 miliony let (mnhradište.cz). Mnichovo Hradiště se počítá branou do Českého ráje, v severozápadní části se nachází významná geologická lokalita - Drábské světničky, která má podobu skalního hradu s komplexem skalních měst s neovulkanickými tělesy. Taky významnou přírodní památkou je Vrch Káčov, který se nachází v blízkosti Sychrova. V lokalitě města hlavními horninami je vápnité a jílovité jemnozrné pískovce. Podle geovědní mapy 1:50000, v území tvořeno ze spráše a sprášové hlíny (ČGS)

Podle půdní mapy území stavby patří do HNm hnědozem modální. Jelikož s elektronického katalogu BPEJ, dané území tvořeno z půdní jednotky 25 - Kambizem modální s celkovým obsahem skeletu do 25 %, hloubkou od 30 cm, se sklonem 0 - 3°. Hydropedologická charakteristika seřazuje dané území k hydrologické skupině B jako, půdu se střední rychlostí infiltrace, což označuje půdu která i při úplném nasycení, zahrnuje převážně půdy středně hluboké až hluboké, středně až dobře odvodněné, hlinitopísčité až jílovitohlinité. (eKatalog BPEJ 2019)

Mnichovo hradiště spadá do mírně teplé oblasti MT11, která je významně mírně teplém krátký jarem a , léto je dlouhým,teplým, suchým létem, mírně teplým a krátkým podzimem a mírně teplou, velmi suchá s krátkou zimou s krátkým trváním sněhové pokrývky (Quitt 1971). V daném regionu průměrná roční teplota je 8 - 9 °C a průměrný úhm srážek je 550 - 650 mm.

Dle Neuhäuslové et al. (1997) celé území spadá svoji rozlohou pod černýšové dubohabřiny. Černýšová dubohabřina (Melampyrum nemoros-Carpinetum) je tvořena stinnými dubohabřinami s dominantním dubem zimním (Quercus petraea) a habrem (Carpinus betulus), s častou příměsí lípy (Tilia cordata, na vřch stanovištích T. platyphyllos), dubu letního (Quercus robur) a stanovištně náročných listnáčů (jasan – Fraxinus excelsior, klen – Acer pseudoplatanus, mléč – A. platanoides, třešeň Cerasus avium)(Neuhäuslová et al. 1998).

V prosvětlených porostech se nachází dobře vyvinuté keřové patro tvořené mezofilními druhy opadavých listnatých lesů(Neuhäuslová et al. 1998). V bylinném patře se nachází především (Hepatica nobilis, Galium sylvaticum, Campanula persicifolia, Lathyrus vernus, L. niger, Lamium galeobdolon agg., Melampyrum nemorosum, Mercurialis perennis, Asarum europaeum, Pyrethrum corymbosum,Viola reichenbachiana) méně často trávy (Festuca heterophylla, Poa nemoralis). Porosty jsou v současné době plošně velmi omezené vlivem odlesnění, následně zemědělské činnosti i intenzivní zástavby(Neuhäuslová et al. 1998).

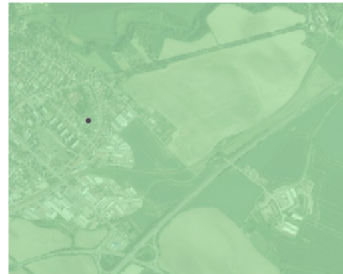
Geobotanická mapa

Potenciální vegetace

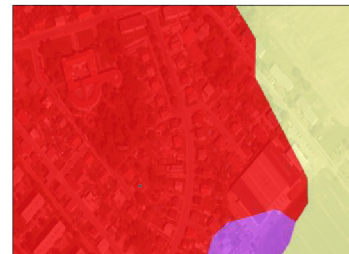
C-Dubohabřové háje

Černýšová dubohabřina (Melampyrum nemoros-Carpinetum)

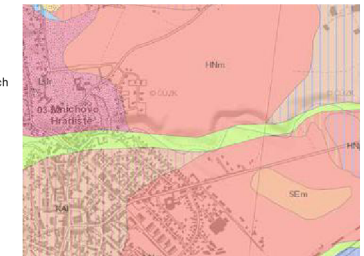
Přírodní poměry:

Land and Core

- Průmyslové a obchodní zóny
- Orná půda mimo zavlažovaných ploch
- Městská nesouvislá zástavba

Půdní mapa

HNm hnědozem modální

Geovědní mapy 1:500 000

vápnnité a jílovité jemnozrné pískovce

Geovědní mapy 1:50000

spráš a sprášová hlína

4 Zhodnocení podkladových údajů

4.4 Historie Mnichovo hradiště.

První zmínky o městě široce spojené s vesnicí Klášter Hradiště nad Jizerou, což bylo cisterciáckým klášterem. Místní rmiši zakládaly vesnici kolem a vybudovaly obchodní osadu, která se postupně se nazývala hradištěm. Samotná zmínka popisuje událost z roku 1279 že kralovna Kunhuta, vdova po Přemyslu Otakarovi II byla hostem kláštera.

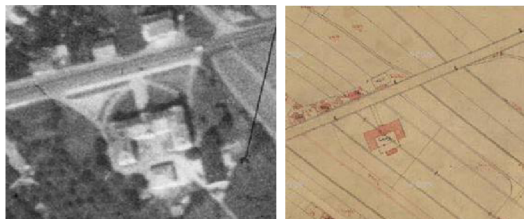
Ve středověku město už mělo jádro v podobě náměstí s dřevěnou radnicí, která obsahovala hospodu a šatlavu. Na náměstí navazovala zastávka, ve městě nechyběl i kostel. Nicméně, ta struktura nedochovala do současnosti, kvůli velkému požáru během husitských válek: vyhořel cisterciácký kostel a město. Další požár zasahl město za vlády krále Jiřího z Poděbrad, a vyvoj město stahoval. Po vyměně několik majitelů město dostal Kryštof budovec z Budova, který město rozvíjel: měšťane se dostaly privilegie, zbavily se povinných rabot, byl vybudovan renesanční zámek a škola (Prochazková 2016)

Potom městem vlády Valdštejnové. V době třicetileté války město zažilo vpad švédů a požár, který zničil téměř celé město. Už ve 17 století město stalo rozšiřovat. Na místě panského dvorce vznikla čtvrť Nové město, na náměstí stala socha Panny Marie, kostel sv. Jakuba stal farám, došlo ke připojení okolních statků, a vytvoření mnichovohradištské panství. Došlo ke přebudování zámeků do barokní podoby a založení kláštera a kostelu sv. Tří králů, který stal bodem poutí. Zajímavou strukturou bylo židovské getto, které se formulovalo až ze 16 století, během noci bylo uzavřeno řetězem. Na počátku 18 století ve městě se vznikla zde židovská náboženská obec. Ve 18. století město obsahovalo poštu, ve městě probíhal rozvoj kulturního města bylo významné významná hudbou (muzikantské bratrstvo) a vysokou úrovní místní školy.

Ve 19. st. ve městě probíhalo hodně politických událostí. Zde konala světová historická událost která proběhla v roce 1833, kdy se zde konala jedna z posledních schůzek Svaté aliance. hostily tady rakouský císař František, ruský car Mikuláš a pruský korunní princ Bedřich Vilém. Od 30 let se stalo šířit vlastenecký, kulturní život obohatilo české hrané divadlo, turnovský školní vkiariat. Centrem městského života se stala hospoda u zlatého lva, která byla prvním podnikem se českým názvem, zde probíhaly měšťanské besedy a zpívaly se písně.

Na počátku 20. století bylo město sídlem samosprávného okresu, bylo zde okresní hejtmantví i okresní soud, existovalo tu několik peněžních ústavů. Byly postaveny nové budovy školy, novorenesanční radnice, honosná budova spořitelny, na jejíž plastické výzdobě se podílel sochař Šaloun.

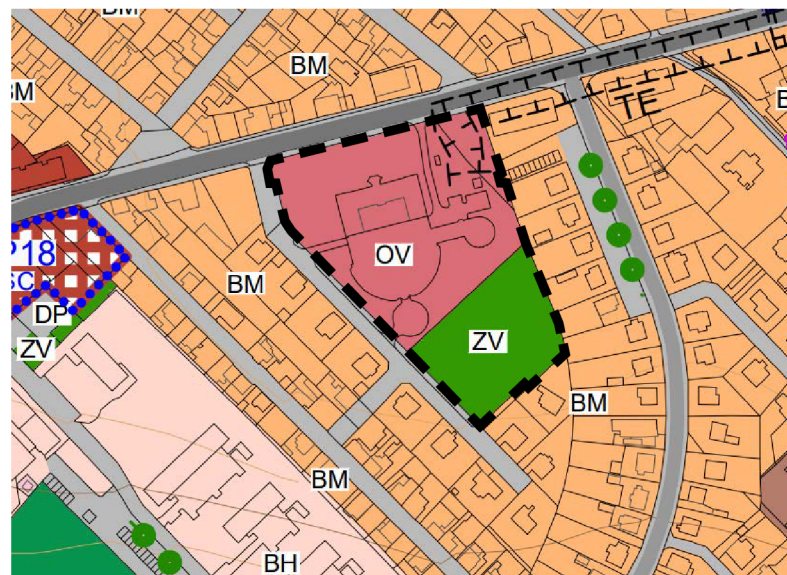
Vznik samostatné Československé republiky nepřinesl příliš velké změny. Venkovské městečko s třemi a půl tisíci obyvatel žilo poklidným životem. Základní společenskou vrstvu tvořili drobní živnostníci, obchodníci, zemědělci a úředníci. Město bylo dál sídlem okresu i dalších okresních orgánů společenských i hospodářských. Po odtržení Sudet v roce 1938 se najednou nacházelo v bezprostřední blízkosti hranic Říše.

Obč. 1: Mnichovo hradiště ve II. vojenském mapování Zřřřř (http://oldmaps.geolab.cz)
 Obč. 2: Mnichovo hradiště ve III. vojenském mapování Zřřřř (http://oldmaps.geolab.cz)
 Obč. 3: Budova LDN na klesových svazích. Je dělí reprezentativní charakter upravu Zřřřř (http://oldmaps.geolab.cz)
 Obč. 4: Je vidět budoucí náves Lučřřřř (Zřřřř)

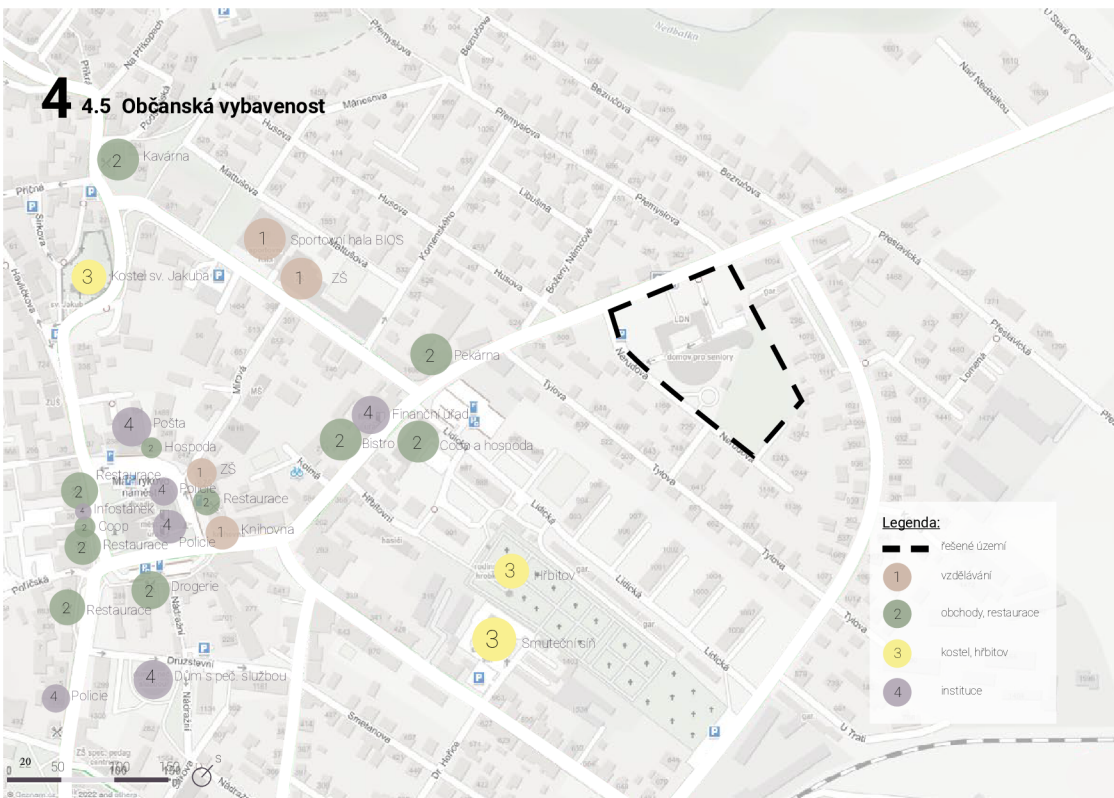
4 Zhodnocení podkladových údajů

4.3 Územní plán

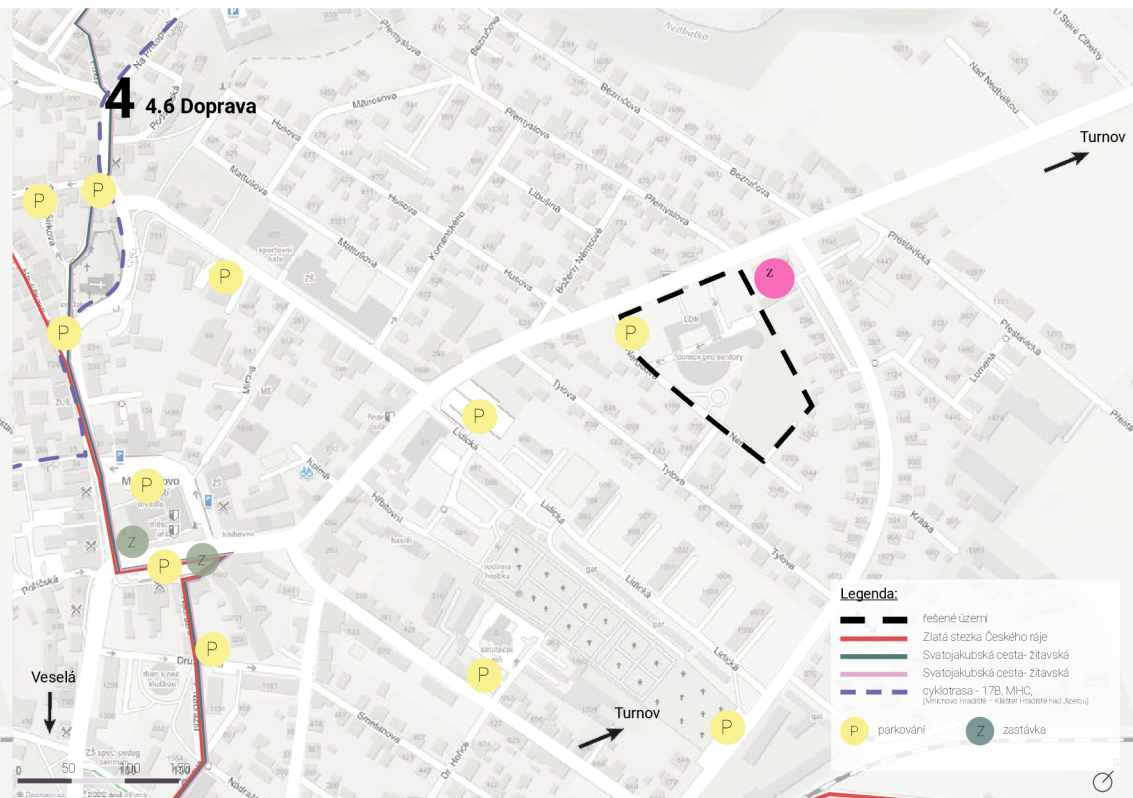
- plochy občanského vybavení
- plochy veřejných prostranství
- plochy bydlení městské specifické
- plochy bydlení v byt domcích sídlišť
- plochy občanského vybavení hřbitovy
- řešené území

4 4.5 Občanská vybavenost

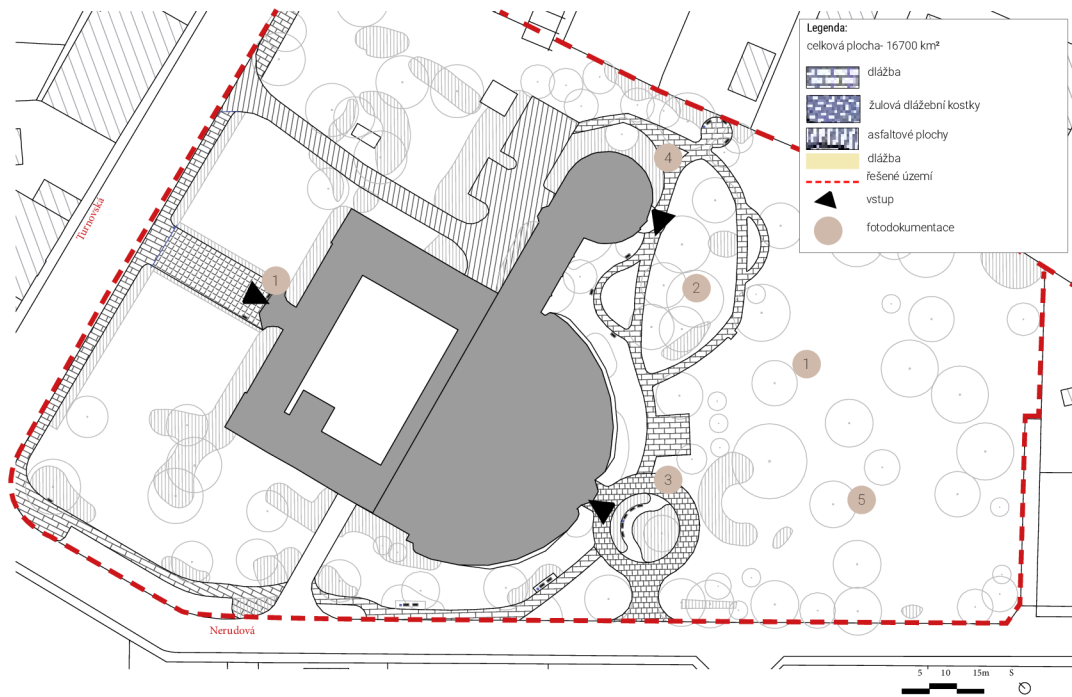
- Legenda:**
- řešené území
 - 1 vzdělávání
 - 2 obchody, restaurace
 - 3 kostel, hřbitov
 - 4 instituce

4 4.6 Doprava

- Legenda:**
- řešené území
 - Zlatá stezka Českého ráje
 - Svatojanská cesta - žitavská
 - Svatojanská cesta - žitavská
 - cyklotrasa - 17B, MHC, (Mlýnský hradiště - klášter hradiště nad Jezeu)
 - P parkování
 - Z zastávka

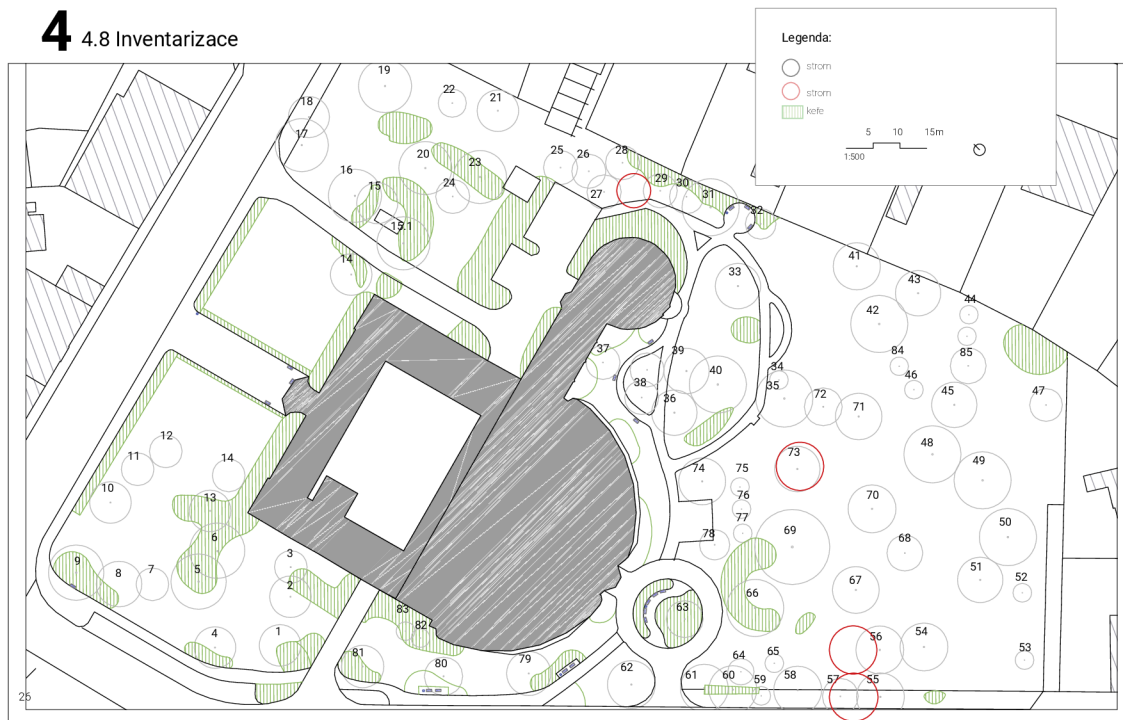
4.6 Stavající stav

4 4.7 Fotodokumentace

4 4.8 Inventarizace

4 Inventarizace

	název latinský	průměr kmene [cm]	výška [m]	spodní okraj koruny [m]	poloměr koruny [m]	perspektiva	vitalita	stabilita zlom	zdravotní stav	sad. hodnota	poznámka
1	<i>Picea pungens</i> 'Glauca'	41.00	16.00	2	8.00	1	2	1	1	1	
2	<i>Picea pungens</i> 'Glauca'	19.00	11.00	2	5.00	2		2	2	2	Nakloněný kmen, kácení
3	<i>Betula pendula</i>	37.00	14.00	2	11.00	2	2	2		2	Sesazený strom. Infekce větví. Infekce kmene.
4	<i>Picea pungens</i> 'Glauca'	35.00	14.00	2	8.00	2	1	1	1	1	Konflikt s okolními strukturami
5	<i>Fraxinus excelsior</i>	36.00	13.00	2	11.00	1	3	1	1	2	Průměrné nároky na péči
6	<i>Tilia cordata</i>	25.00	13.00	2	8.00	3	1	2	1	2	Nevhodná struktura větvení.
7	<i>Tsuga canadensis</i>	18.00	12.00	2	8.00	1	2	3	2	2	Tlaková vidlice od báze vyvíjející se.
8	<i>Aesculus x carnea</i>	26.00	8.00	2	7.00	1	1	1	2	1	Infekce báze kmene
9	<i>Aesculus x carnea</i>	33.00	8.00	2	9.00	1	1	1	1	1	
10	<i>Aesculus x carnea</i>	25.00	8.00	2	8.00	1	1	1	1	1	
11	<i>Aesculus x carnea</i>	28.00	8.00	2	8.00	1	1	1	1	1	
12	<i>Pinus sylvestris</i> 'Watereri'	27.00	5.00	2	6.00	1	3	1	1	2	
13	<i>Acer campestre</i>	28.00	10.00	2	8.00	1	1	1	1	1	
14	<i>Fraxinus excelsior</i>										mladý strom
15	<i>Tilia cordata</i>	34.00	14.00	2	10.00	1	1	3	2	2	laková vidlice v kosterní větvení. Konflikt s okolními strukturami
	<i>Acer campestre</i>	28.00	10.00	2	8.00	1	1	1	1	1	
15	<i>Acer saccharinum</i>	18.00	13.00	2	5.00	1	1	1	1	1	

Tab. 1 Inventarizace
Údaje z inventarizace byly vypracovány firmou SAFE TREES, s.r.o. Převod do současného stavu provedla Bc. Viktoriia Tupikina. 1-nejlepší známka; 3-nejhorší

4 Inventarizace

	název latinský	průměr kmene [cm]	výška [m]	spodní okraj koruny [m]	průměr koruny [m]	fyzilogické stáří [m]	perpektiva	vitalita	stabilita zlom	zdravotní stav	sad. hodnota	poznámka
16	<i>Robinia pseudoacacia</i>	43,00	14,00	3	10,00	4	2	2	3	3	2	Redukovaná koruna. Infekce báze kmene.
17	<i>Aesculus x carnea</i>	31,00	8,00	2	8,00	3	1	1	1	2	1	
18	<i>Aesculus x carnea</i>	28,00	9,00	2	9,00	3	1	1	1	1	1	
19	<i>Betula pendula</i>	23,00	14,00	2	10,00	4	1	2	3	3	2	Křížící se kmeny. Infekce kmene
20	<i>Juglans regia</i>					2						aklimatizovaný mladý strom
21	<i>Acer platanoides 'Crimson King'</i>	25,00	14,00	2	9,00	3	1	1	1	1	1	Konflikt s okolními strukturami
22	<i>Betula pendula</i>	41,00	19,00	2	9,00	4	1	1	3	2	2	Nakloněný kmen
23	<i>Acer pseudoplatanus</i>	50,00	14,00	2	10,00	4	1	1	3	2	2	Tlaková vidlice vyvíjející se
24	<i>Acer platanoides 'Crimson King'</i>	26,00	13,00	2	10,00	3	1	1	1	1	1	
25	<i>Pinus nigra</i>	28,0	11,0	2,0	6,0	3	1	2	1	1	1	
26	<i>Pinus nigra</i>	26,0	11,0	2	6,0	2	2	2	1	1	2	
27	<i>Pinus nigra</i>	18,0	10,0	2	5,0	3	1	2	1	1	1	
28	<i>Pinus nigra</i>	21,0	11,0	2	6,0	3	1	2	1	1	1	
29	<i>Acer pseudoplatanus</i>	57,0	16,0	5	11,00	4	3	2	3	3	3	kácení
30	<i>Pinus nigra</i>	27,0	12,0	1	5	3	1	1	1	1	1	
31	<i>Acer pseudoplatanus</i>	30,0 24,0 25,0 28,0	19,00	3	15	4	2	2	2	3	2	
32	<i>Pinus sylvestris</i>	52,0	21,00	21	11	4	1	1	2	2	2	
33	<i>Acer platanoides 'Globosum'</i>	18,0	5,00	2	5	3	1	1	1	2	1	

Tab. 1 Inventarizace
Údaje z inventarizace byly vypracovány firmou SAFE TREES, s.r.o. Převod do současného stavu provedla Bc. Viktoriia Tupikina. 1-nejlepší známka; 3-nejhorší

4 Inventarizace

	název latinský	průměr kmene [cm]	výška [m]	spodní okraj koruny [m]	průměr koruny [m]	fyzilogické stáří [m]	perpektiva	vitalita	stabilita zlom	zdravotní stav	sad. hodnota	poznámka
34	<i>Pseudotsuga menziesii</i>	41	26	3	6	4	1	1	1	1	1	
35	<i>Cerasus avium</i>	21,0	10,0	2	8	3	1	1	2	3	2	Dutina ve kmeni.
36	<i>Picea pungens</i>	32,0	17,0	2	5	3	1	2	2	2	2	Nakloněný kmen
37	<i>Salix matsudana 'Tortuosa'</i>	9	5	2	3	2	1	1	1	2	1	Řez na hlavu
38	<i>Pinus sylvestris</i>	44	19	2	10	4	1	1	1	1	1	
39	<i>Crataegus crus-galli</i>	15	7	2	6	3	1	1	1	1	1	
40	<i>Tilia cordata</i>	57	20	4	3	1	2	1	3	3	2	
41	<i>Picea abies</i>	17,0	7,0	2,0	4,0	3	1	2	2	1	2	
42	<i>Tilia cordata</i>	42	18	1	11	3	1	1	1	2	1	tlaková vidlice. ZŘ
43	<i>Tilia cordata</i>	43	18	2	10	4	1	1	1	2	1	lokální redukce směrem k plotu
44	<i>Tilia platyphyllos</i>	47	19	1	12	3	2	1	3	3	2	Tlaková vidlice v kosterním větvení
45	<i>Pinus sylvestris</i>	42	24	10	7	4	1	2	1	1	1	
46	<i>Pseudotsuga menziesii</i>	45	23	3	8	4	1	2	1	1	1	Lokální redukce z 2 výhon. Odstranit boční výhon.
47	<i>Picea pungens</i>	23	14	2	5	3	1	2	1	1	1	
48	<i>Prunus cerasifera</i>	33,0 24,0 23,0	8	2	6	4	2	1	2	3	2	Infekce kmene. Infekce větvi. Výletové otvory od ptaků. Lokální redukce z důvodu stabilizace.
49	<i>Tilia cordata</i>	35,0	17,0	3	11	3	2	1	3	3	2	Tlaková vidlice v kosterním větvení.
50	<i>Tilia cordata</i>	43,0	19,0	3	11	4	1	1	2	2	2	Tlaková vidlice v kosterním větvení. ŘZ

Tab. 1 Inventarizace
Údaje z inventarizace byly vypracovány firmou SAFE TREES, s.r.o. Převod do současného stavu provedla Bc. Viktoriia Tupikina. 1-nejlepší známka; 3-nejhorší

4 Inventarizace

	název latinský	průměr kmene [cm]	výška [m]	spodní okraj koruny [m]	průměr koruny [m]	fyziológické stáří [m]	perpektiva	vitalita	stabilita zlom	zdravotní stav	sad. hodnota	poznámka
51	<i>Tilia platyphyllos</i>	42,0	18,0	2	10,0	3	1	1	1	2	1	
52	<i>Pseudotsuga menziesii</i>	60,0	24,0	3,0	10,0	4	1	1	1	1	1	
53	<i>Larix decidua</i>	9,0	6,0	0	4,0	2	1	2	1	1	1	
54	<i>Pinus sylvestris</i>	20,0	7,0	1,0	6,0	3	2	1	1	1	1	odstranit sekundární vrchol.
55	<i>Betula pendula</i>	27,0	10,0	5,0	6,0	3	2	3	2	3	3	Vrchol odlomen. kacení
56	<i>Cerasus avium</i>	27,0	27,0	2,0	9,0	3	1	1	1	2	1	kacení
57	<i>Pseudotsuga menziesii</i>	41,0	26,0	3	6	4	1	1	1	1	1	
58	<i>Acer pseudoplatanus</i>	34,0 30,0 28,	17,0	2,0	11,0	3	1	1	2	2	2	Tlaková vidlice od báze vivjející se. RZ
59	<i>Acer pseudoplatanus</i>	35,0	18,0	3,0	9,0	3	1	2	1	2	2	
60	<i>Pinus sylvestris</i>	43,0	20,0	4,0	8,0	4	1	1	1	1	1	
71	<i>Acer saccharinum</i>	41,0	11,0	2,0	11,0	3	2	3	2	2	2	Dynamicky prosychá.
62	<i>Acer saccharinum</i>	37,0	12	2,0	10,0	3	1	1	1	2	1	Infekce kmene
63	<i>Acer saccharinum</i>	36,0	12	2	10	3	1	1	1	2	1	Poškození kořenů
64	<i>Picea pungens 'Glauca'</i>	17,0	5,0	0,0	3,0	3	1	2	1	2	2	
65	<i>Acer platanoides 'Globosum'</i>	37,0	6,0	2,0	6,0	4	2	1	2	3	2	Infekce kosterního větvení
66	<i>Betula pendula</i>	46,0	16,0	2,0	11,0	4	1	2	2	2	2	Nakloněný kmen
67	<i>Larix decidua</i>	64,0	19,0	3,0	11,0	4	1	1	1	1	1	ŘB
68	<i>Tilia cordata</i>	48,0	16,0	2	13,0	4	1	2	2	2	2	Tlaková vidlice v kosterním větvení.

Tab. 1 Inventarizace
Údaje z inventarizace byly vypracovány firmou SAFE TREES, s.r.o. Převod do současného stavu provedla Bc. Viktoriia Tupikina. 1-nejlepší známka; 3-nejhorší

4 Inventarizace

	název latinský	průměr kmene [cm]	výška [m]	spodní okraj koruny [m]	průměr koruny [m]	fyziológické stáří [m]	perpektiva	vitalita	stabilita zlom	zdravotní stav	sad. hodnota	poznámka
69	<i>Tilia cordata</i>	49,0	17,0	2,0	11,0	4	2	2	2	3	2	Tlaková vidlice vyvijející se. Velké Tlaková vidlice
70	<i>Acer pseudoplatanus</i>	47,0, 28,0, 24,0, 20,0	9,0	2,0	14,0	4	1	2	2	2	2	
71	<i>Acer pseudoplatanus</i>	44,0	16,0	2,0	10,0	3	1	2	3	3	2	
72	<i>Cerasus avium</i>	40,0	14,0	2,0	9,0	3	1	1	2	2	2	Infekce kmene
73	<i>Pinus sylvatica</i>	42,0	19,0	12,0	9,0	4	1	1	1	1	1	Řez bezpečnostní
74	<i>Cerasus avium</i>	21,0	10,0	2,0	8,0	3	1	1	2	3	2	Dutina ve kmene.
75	<i>Junglas regia</i>											
76	<i>Picea pungens</i>	41,0	19,0	2,0	7,0	4	1	2	1	1	1	
77	<i>Acer pseudoplatanus</i>	35,0	18,0	3,0	9,0	3	1	2	1	2	2	
78	<i>Larix decidua</i>	35,0	23,0	12,0	6,0	3	1	2	1	1	1	
79	<i>Picea abies</i>	46,0	23,0	2,0	8,0	4	1	2	1	1	1	
80	<i>Pinus nigra</i>	38,0	9,0	2,0	7,0	3	1	2	1	1	1	
81	<i>Pinus nigra</i>	32,0	9,0	2,0	7,0	3	1	1	2	1	1	Tlaková vidlice vyvijející se.
82	<i>Picea omorika</i>	18,0	8,0	0,0	5,0	3	1	1	1	1	1	
83	<i>Picea omorika</i>	12,0	7,0	0,0	3,0	3	1	2	1	1	1	
84	<i>Picea omorika</i>	15,0	10,0	0,0	3,0	3	1	2	1	1	1	
85	<i>Pinus sylvestris</i>	36,0	18,0	14,0	6,0	4	1	2	2	2	2	
86	<i>Pinus sylvestris</i>	42,0	24,0	10,0	7,0	4	1	2	1	1	1	

Tab. 1 Inventarizace
Údaje z inventarizace byly vypracovány firmou SAFE TREES, s.r.o. Převod do současného stavu provedla Bc. Viktoriia Tupikina. 1-nejlepší známka; 3-nejhorší

4 Inventarizace

Hodnocení bylo známkováno podle:

- a) Fyziologického stáří stromu
- 1 mladý jedinec ve fázi aklimatizace
 - 2 aklimatizovaný mladý strom
 - 3 dospívající jedinec
 - 4 dospělý jedinec
 - 5 senescentní jedinec

- b) Perspektivy jedince na základě jeho zdravotního stavu a vitality
- 1 dlouhodobě perspektivní - na stanovišti vhodný a dlouhodobě udržitelný
 - 2 krátkodobě perspektivní - existence na stanovišti je dočasná
 - 3 neperspektivní - nevhodný, určeny k odstranění

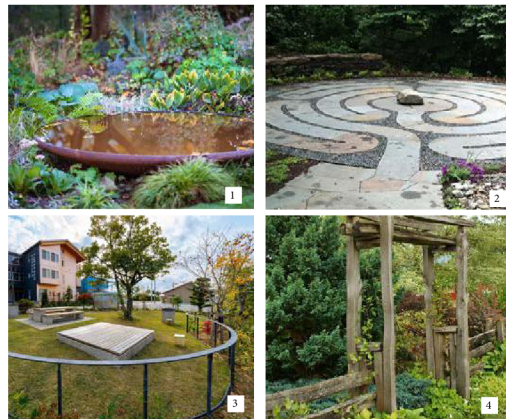
- c) Stabilita
- 1 výborná - bez zjištěného výskytu staticky významných defektů
 - 2 dobrá - přítomné defekty ve fázi vývoje, rozsah defektů lze řešit péstebními zásadami bez nutnosti speciálních zásahů
 - 3 zhoršená - možný výskyt defektu, často nutná realizace speciálního stabilizačního zásahu
 - 4 výrazně zhoršená - několik staticky významných defektů, nutná realizace speciálního

- b) Zdravotního stavu
- 1 zdravotní stav výborný až dobrý
 - 2 zdravotní stav zhoršený (mechanické narušení významného charakteru)
 - 3 zdravotní stav výrazně zhoršený (poškození snižující dožití hodnoceného jedince)
 - 4 zdravotní stav silně narušený (souběh defektů či poškození výrazně snižující dožití hodnoceného jedince)

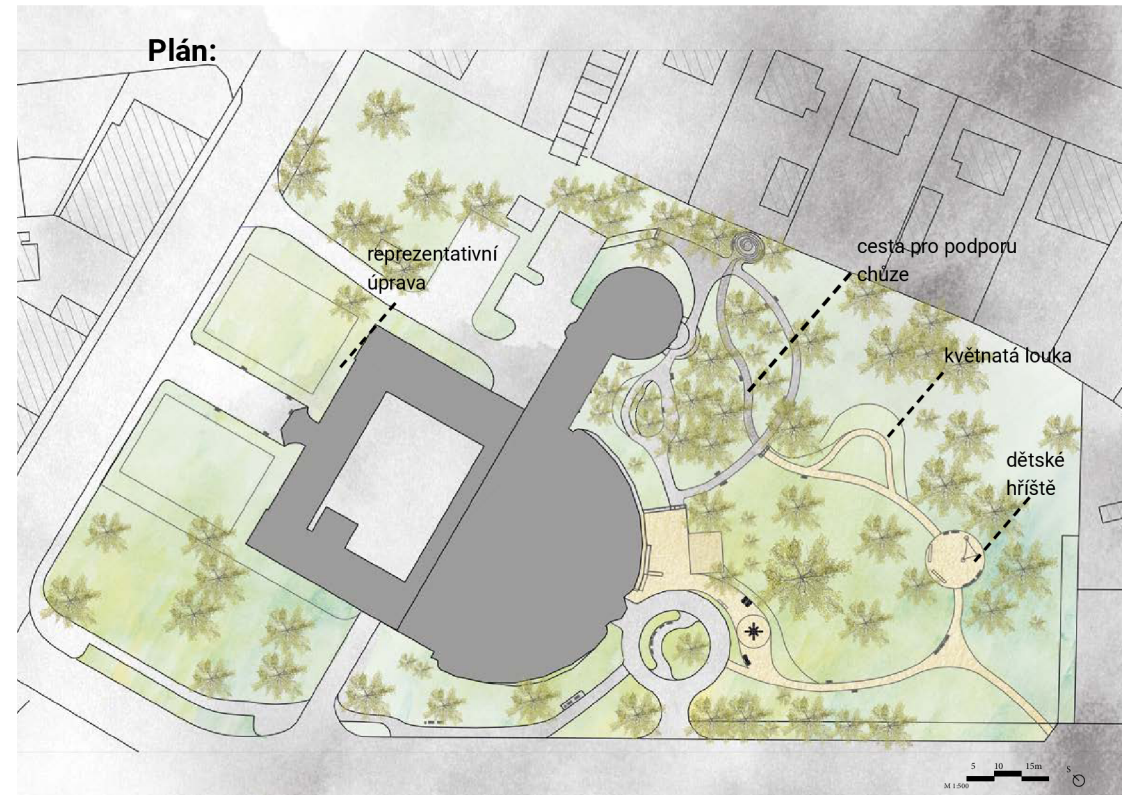
Sadovnická hodnota

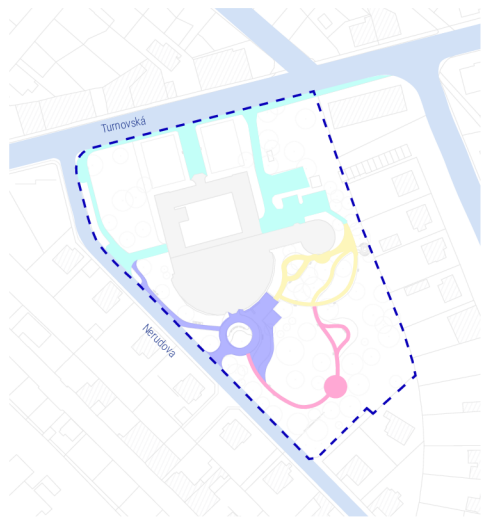
5 Inspirace

- Obr.1 Pitko pro ptáky může být zajímavým prvkem v terapeutické zahradě. Může plnit relaxační funkci pro pozorování přírody. Dostupné z (<https://www.zahradnipitko.cz>)
- Obr.2 Labyrinty jsou částým prvkem terapeutického prostoru. Dostupné z (<https://www.gardendesign.com/baltimore/labyrinth.html>)
- Obr.3 Venkovní prostor se stává přístupným díky zábradlím. Dostupné z (<https://saihaus.com/timbered-terrace/>)
- Obr.4 Viditelný vstup může být prvkem pro orientaci. Dostupné z (<https://www.flickr.com/photos/karlgerens/7853353654/>) Autor: (Tupikina) 2024
- Obr.5 Průměr známek sadovnické hodnoty, podle grafu sadovnická hodnota je na výborné úrovni.
- Obr.6 Průměr zdravotního stavu, stability a sadovnické hodnoty. Podle grafu je třeba zlepšit stabilitu stromu. Autor: (Tupikina) 2024

5 Koncept

- vstup do domova pro seniory
- terapeutická zahrada - menší okruh
- velký okruh
- areál LDN
- silnice
- - - řešené území

Areál LDN

Areál má více reprezentativní charakter. Bude zde vysázen záhon kolem hlavní cesty do LDN. Plocha bude rozdělena do dvou pravidelných parterů. Areál parkoviště bude zvětšen pro potřeby návštěvy a personálu.

Veřejný prostor

Jde o část, která je veřejně přístupná podle katastrálního území. Podle zadání je třeba přidat atraktivitu pro obyvatele města a proto bude navrženo dětské hřiště a louka ze směsí letniček. Tato část může být atraktivní i pro pacienty domova a jejich doprovod. Benefitem je podpora chůze, která zlepšuje blahobyt pacientů. Louka bude lemována zabradlím pro podporu kontaktu mezi květinami a pacientem.

Teraupetická zahrada

Teraupetická zahrada navržena pro pacienty, kteří potřebují prostor pro relaxaci. Je vytvořena podle daných zásad a pravidel. V této části je více stínu, což snižuje riziko úpalu. Je viditelná z budovy a má uzavřenější charakter. S ostatními částmi je teraupetická zahrada je spojena přes uzamykatelné brány. Cestní síť je ve formě osmičky a viditelná tak, aby pacient mohli najít cestu zpět k budově.

Vstup domova pro seniory

Jde o část, kde je přepokládána největší návštěvovanost - tady mohou trávit část pacienty, kteří nechcejí jít na delší procházku, ale zároveň být venku. Prostor může fungovat jako čekárna pro návštěvníky. Cesta, která slouží pro sanitky je vizuálně oddělena od místa pobytu seniorů malým záhonem a změnou povrchu. V prostoru se mohou odehrávat dvě funkce - cvičení pro pacienty a vstupní část do teraupetické zahrady, ve které budou přidány zvýšené záhony.

5 Koncept

- vstup do domova pro seniory
- terapeutická zahrada - menší okruh
- velký okruh
- areál LDN
- silnice
- - - řešené území

Pacienty

Přístup do veřejné části je nejvíc odvlákněn zdravotním státem senioru. V domově Modrý kámen žijí osoby s Alzheimerem a taky lidí kteří nepotřebují silní intenzivní péči zdravotního personálu. Proto existují koncepční zony, kam mohou jít pacienti s doprovodem nebo zavřena zahrada, která je velice blízko budovy a viditelná pro zdravotní personál.

Vozovka

První okruh označuje směr vozu který se začíná z ulice Turnovská a pokračuje do vnitrobloku (zasobování, sanitky LDN a t.d.) nebo pro využití parkování pro návštěvu a personál. Dale směr jízdy pokračuje do ulice Nerudová. Co se týká domova pro seniory - přístup k budově se provádí přes ulici Nerudová.

Obyvatele města

Podle katastrální mapy velká část řešeného území patří veřejnému prostoru. Části zadání bylo přidat atraktivitu této plochy pro obyvatele města. Jedním s zajímavých bodů bude dětské hřiště a květná louka ve formě poluruha opatřena zabradlím pro kontakt návštěvníka a pereny.

5 Vizualizace - vstup do domova

5 Vizualizace - malá zahrada

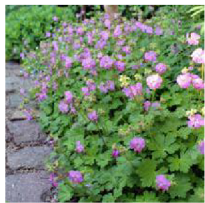
5 Vizualizace - louka

5 Řez

20 40 60m

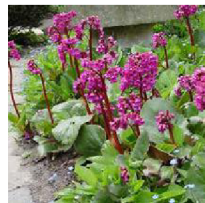
5 Sortiment - malá zahrada

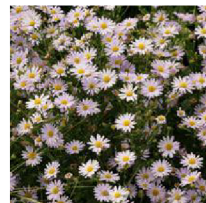
Geranium x cantabrigiense 'Karmina'

Hosta sieboldiana 'Elegans'

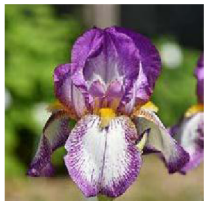
Bergenia cordifolia 'Purpurea'

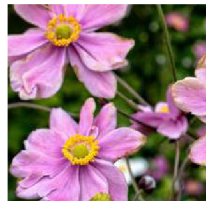
Kalimeris incisa 'Nana Blue'

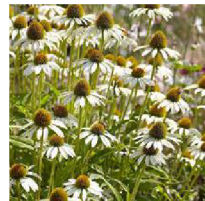
Centranthus ruber 'Albiflorus'

Iris barbata-elatior 'Frühlingskleid'

Anemone hupehensis 'Serenade'

Echinacea purpurea 'White swan'

Echinacea purpurea 'Meteor Yellow'

Waldsteinia ternata

5 Osazovací plán - teraupetická zahrada

Dryopteris affinis 'Pinderi'

Rodgersia pinnata

Helleborus niger

Galanthus nivalis

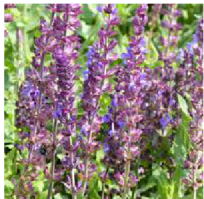

název	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
1 <i>Geranium x cantabrigiense</i> 'Karmina'									
2 <i>Hosta sieboldiana</i> 'Elegans'									
3 <i>Bergenia cordifolia</i> 'Purpurea'									
4 <i>Kalimeris incisa</i> 'Nana Blue'									
5 <i>Centranthus ruber</i> 'Albiflorus'									
6 <i>Iris barbata-elatior</i> 'Frühlingskleid'									
7 <i>Anemone hupehensis</i> 'Serenade'									
8 <i>Echinacea purpurea</i> 'White swan'									
9 <i>Echinacea purpurea</i> 'Meteor Yellow'									
10 <i>Waldsteinia ternata</i>									
11 <i>Dryopteris affinis</i> 'Pinderi'									
12 <i>Rodgersia pinnata</i>									
13 <i>Helleborus niger</i>									
14 <i>Galanthus nivalis</i>									

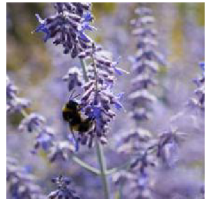

M 1:150

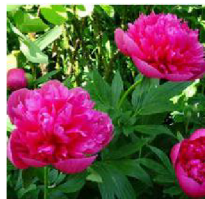
5 Osazovací plán a sortiment - vstup LDN

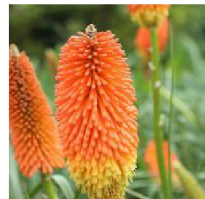
Salvia nemorosa 'Blau Königin'

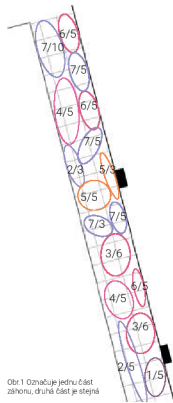
Perovskia atriplicifolia 'Blue Spire'

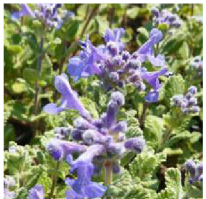
Paeonia officinalis 'Rosea Plena'

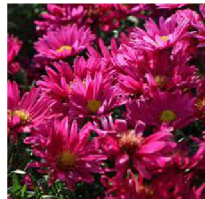
Kniphofia uvaria

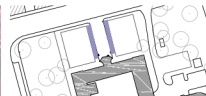
Tulipa Darwin hybrid 'Pink Impression'

Nepeta x faassenii

Aster novi-belgii 'Royal Ruby'

Obr. 1 Označuje jednu část záhonu, druhá část je stejná

název	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
1 <i>Salvia nemorosa</i> 'Blau Königin'									
2 <i>Perovskia atriplicifolia</i> 'Blue Spire'									
3 <i>Paeonia officinalis</i> 'Rosea Plena'									
4 <i>Aster novi-belgii</i> 'Royal Ruby'									
5 <i>Kniphofia uvaria</i>									
6 <i>Tulipa Darwin hybrid</i> 'Pink Impression'									
7 <i>Nepeta x faassenii</i>									

5 Osazovací plán a sortiment - venkovní posilovná

Panicum virgatum 'Squaw'

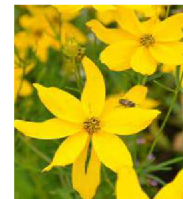
Achillea millefolium 'Terracotta'

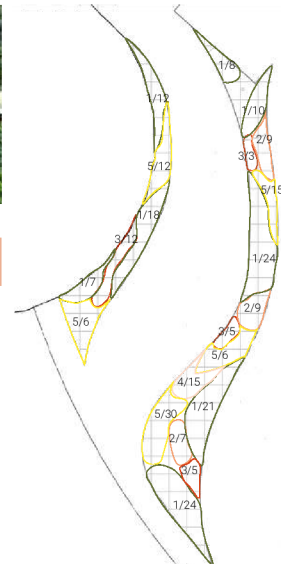
Penstemon pinifolius

Scabiosa ochroleuca

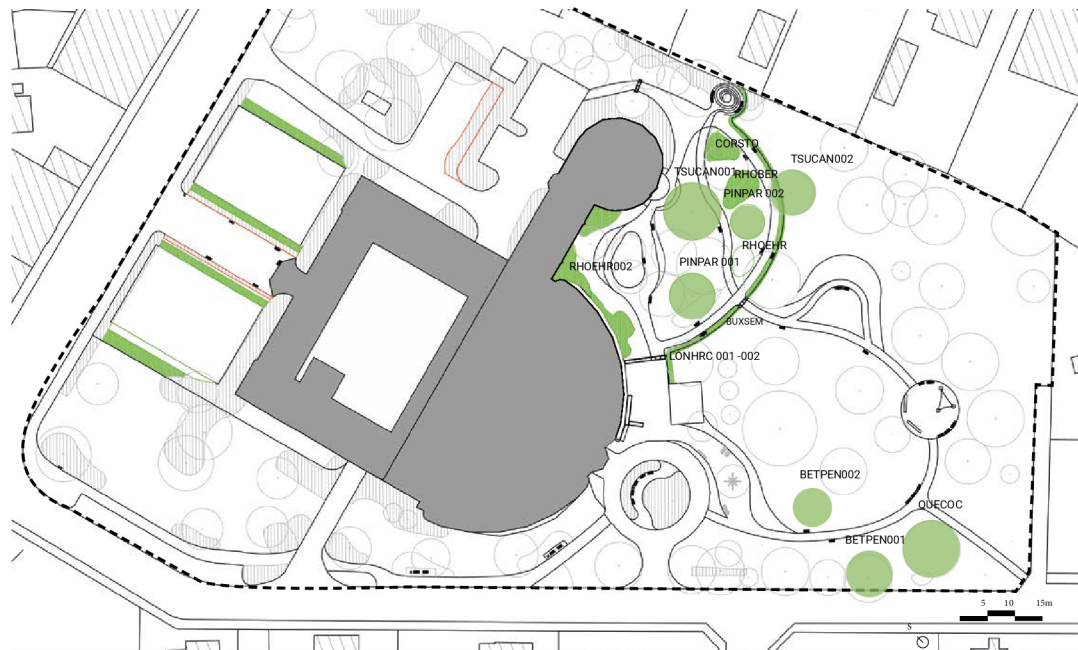

Coreopsis verticillata

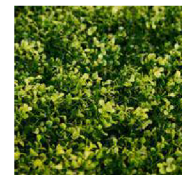

název	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
1 <i>Panicum virgatum</i> 'Squaw'									
2 <i>Achillea millefolium</i> 'Terracotta'									
3 <i>Penstemon pinifolius</i>									
4 <i>Scabiosa ochroleuca</i>									
5 <i>Coreopsis verticillata</i>									

5 Návrh vegetačních ploch

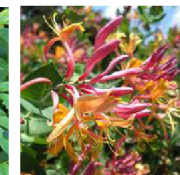
5 Návrh vegetačních ploch

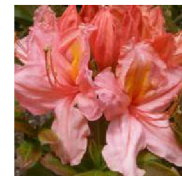
Buxus sempervirens - BUXSEM

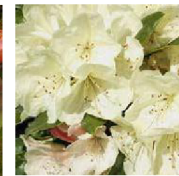
Cornus stolonifera 'Kelsey' - CORSTO

Lonicera heckrottii 'Goldflame' - LONHEC

Rhododendron (AK) 'Berryrose' - RHOBER

Rhododendron (T) 'Ehregold' - RHOEHR

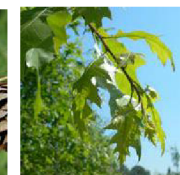
Betula pendula - BETPEN

Pinus parviflora - PINPAR

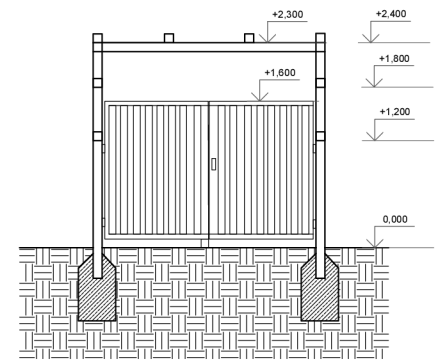

Tsuga canadensis - TSUCAN

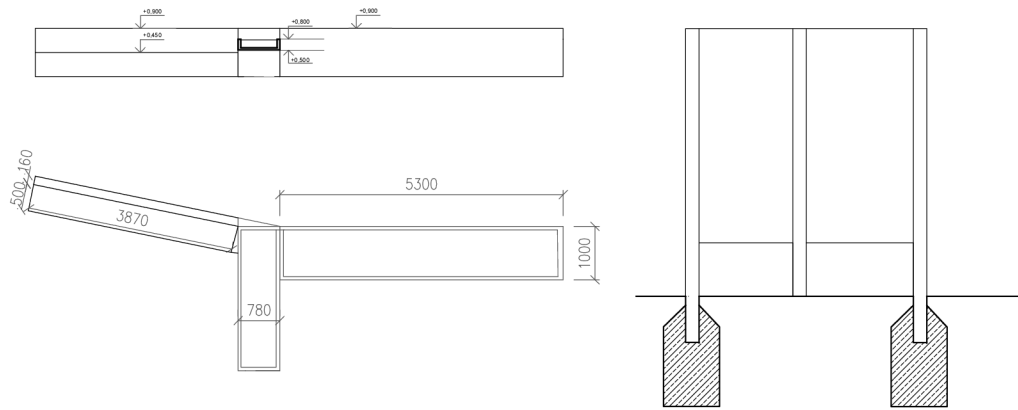
Quercus coccinea 'Splendens' - QUQCOC

5 Detail - vstupní brána

M1:30

5 Detail - zvýšený záhon + část brány

5 Model

5 Průvodní zpráva

OBSAH:
A Průvodní zpráva
B Souhrnná technická zpráva
C Tabulky
D Situační výkresy
E Dokladová část

PRŮVODNÍ ZPRÁVA

A. 1. Identifikační údaje

A. 1. 1 Údaje o stavbě

a) název stavby: – Park za domovem pro seniory ulice Nerudova, Mnichovo Hradiště
Stavební objekt:

SO 01 Kácení keřů a stromů
SO 02 Ošetření stromů
SO 03 Výsadba stromů
SO 04 Výsadba keřů
SO 05 Údržba 1 rok
SO 06 Výsadba trvalok
SO 08 Terénní úpravy
SO 09 Cesty
SO 10 Mobilář

b) místo stavby:

Kraj:	Středočeský
Okres:	Mladá Boleslav
Obec:	Mnichovo Hradiště
Status:	město
Katastrální území:	Mnichovo Hradiště
Rozloha katastrálního území:	34,32 km²
Počet obyvatel:	8 711
Nadmorská výška:	240 m n. m.

Místo stavby se nachází ve městě Mnichovo Hradiště - ul. Nerudova čísla pozemků: p.č. 1197/5, 11 98/1, 1267/14,1267/16, 1267/17, 1197/1, 1197/3, 1267/15, 1196, 1197/7, 1197/2 v k. ú. Mnichovo Hradiště, obec Mnichovo Hradiště (536326), LV č. 10001

o) předání dokumentace: Město Mnichovo Hradiště, Masarykovo náměstí 1, Mnichovo Hradiště, PSČ 295 21, IČO: 002 38 309.

A. 1. 2 Údaje o žadateli
Město Mnichovo Hradiště, Masarykovo náměstí 1, Mnichovo Hradiště, PSČ 295 21, IČO: 002 38 309.

A.1.3 Údaje o zpracovateli

Česká zemědělská univerzita v Praze, Kamýcká 129, 165 00 Praha 6

IČO: 60460709
Bc. Tuptíkna Viktoriia pod vedením Ing. Jiřího Grulicha a Ing. Miroslava Kunta, Ph.D.

A.2. Seznam vstupních podkladů

- zaměření areálu
- pochozí průzkum
- konzultace s objednateli a správci
- Inventarizace (SAFE TREES, s.r.o úprava podle aktuálního stavu Bc. Viktoriia Tuptíkna)

A.3. Údaje o území – biologický průzkum

Dané území, které se nachází na parcelách 1197/5, 1198/1, 1267/14,1267/16, 1267/17, 1197/1, 1197/3, 1267/15, 1196, 1197/7, 1197/2 v k. ú. Mnichovo Hradiště, obec Mnichovo Hradiště (536326), LV č. 10001 spadá podle půdní mapy do HNm hrádčozem modální. Jelikož z elektronického katalogu BPEJ, dané území tvořeno z půdní jednotky Z5- Kambizem modální s celkovým obsahem skeletu do 25 %, hloubkou od 30 cm, se sklonem 0-3 °. Hydropedologická charakteristika sekvizíj dané území k hydrologické skupině B jako, půdu se střední rychlostí infiltrace, co označuje půdu, která i při úplném nasycení, zahrnují převážně půdy středně hluboké až hluboké, středně až dobře odvodněné, hinitopisicite až jilovitohinité. (ekatalog BPEJ 2019)

Mnichovo hradiště spadá do mírně teplé oblasti MT11, která je významně mírně teplem krátký jarem a, léto je dlouhým, teplem, suchým létem, mírně teplým a krátkým podzimem a mírně teplou, velmi suchá s krátkou zimou s krátkým trváním sněhové pokrývkem (Gütt 1971). V daném regionu průměrná roční teplota je 8–9 °C a průměrný úhm srážek je 550–650 mm.

Dle Neuhäuslové et al. (1997) celé území spadá svoji rozlohou pod černýšové dубohabřiny. Černýšová dубohabřina (Melampyrum nemoros-Carpinetum) je tvořena stinnými dубohabřinami s dominantním dубem zmlinnm (Quercus petraea) a habrem (Carpinus betulus), s častou příměsí lpy (Filia cordata, na vříchích stanovitých T. platyphyllos), dубu letního (Quercus robur) a stanovitně náročných listnáčů (jasan – Fraxinus excelsior, klen – Acer pseudoplatanus, mléč – A. platanoides, třeslík Cerasum avilum) (Neuhäuslová et al. 1998). V prosvětlených porostech se nachází dobře vyvinuté keřové patro hojně mezofilními druhy opadavých listnatých lesů (Neuhäuslová et al. 1998). V bylinném patře se nachází především (Hepatica nobilis, Galium sylvaticum, Campanula persicifolia, Lathyrus vernus, L. niger, Lamium galeobdolon agg., Melampyrum nemorosum, Mercurialis perennis, Asarum europaeum, Pyrethrum corymbosum,Violaeichenbachiana) méně často trávy (Festuca heterophylla, Poa nemoralis). Porosty jsou v současné době plošně velmi omezené vlivem odlesnění, následně zemědělské činnosti i intenzivní zastavby (Neuhäuslová et al. 1998). Podle dendrologického průzkumu nejvíc zastoupené byly v vysokou sadomícnou hodnotu. Průměr zdravotního stavu je 1.6, sadomícná hodnota 1.5, nejhoší hodnocení bylo u stability stromů, kde hodnocení bylo 1.4

Hodnocená lokalita má rozlohu 34,32 km² a podle katastru obsahuje plochu občanského vybavení (část patřící budově LDN a domovu seniorů „Modrý kámen“) plochu veřejného prostranství (parková část). Řešené území obklopují soubory rodinných domů, nachází v pěší dostupnosti do nemocnišského areálu a hřbitovu. Zadaním bylo zpřístupnit parkovou část pro veřejnost a pacienty a vytvořit terapeutický prostor domova pro seniory podle požadavků.

A.4. Údaje o stavbě

Parkové a sadové úpravy: jedná se o revitalizaci stávající úpravy – trvalou stavbu.Žádná ze stávajících staveb, dotčených stavbou není chráněna podle jiných právních předpisů.Parkové úpravy jsou řešeny pro bezbariérové užívání.

Dešťové vody ze zpevněných ploch a chodníků budou ve smyslu příčného po sklonu

5 Souhrnná technická zpráva

Těchto ploch odvedeny do navazujících vegetačních ploch, kde budou infiltrovány.

- základní předpoklady stavby

časové údaje o realizaci stavby:

- orientační náklady stavby:

Investiční náklady výstavby výše jmenovaných stavebních objektů činí cca 3 mil. Kč

B SOUHRNNÁ TECHNICKÁ ZPRÁVA

B. 1. Popis území stavby

Dané území, které se nachází na parcelách 1197/5, 1198/1, 1267/14,1267/16, 1267/17, 1197/1, 1197/3, 1267/15, 1196, 1197/7, 1197/2 v k. ú. Mnichovo Hradiště, obec Mnichovo Hradiště (536326), LV č. 1196, 1197/7, 1197/2 v k. ú. Mnichovo Hradiště, obec Mnichovo Hradiště (536326), LV č. 10001 spadá podle půdní mapy do HNm hrádčozem modální a podle katastru obsahuje plochu občanského vybavení (část patřící budově LDN a domovu seniorů „Modrý kámen“) plochu veřejného prostranství (parková část). Řešené území obklopují soubory rodinných domů, nachází v pěší dostupnosti do nemocnišského areálu a hřbitovu. Zadaním bylo zpřístupnit parkovou část pro veřejnost a pacienty a vytvořit terapeutický prostor domova pro seniory, podle požadavků

-vlastní stavební pozemek neleží v žádném ochranném, nebo bezpečnostním pásmu, ani v záplavovém, či poddolovaném území, je však třeba počítat s dodržněním podmínek pro úmnost v ochranných pásmech stávajících komunikací a inženýrských sítí podle příslušných předpisů

-stavba nebude mít negativní vliv na okolní stavby a pozemky, ani na odtokové poměry v území

-stavbu nedojde k záboru ZPF ani PUPP.

-územné technické podmínky (zejména možnost napojení na stávající dopravní a technickou infrastrukturu).

B.2. Celkový popis stavby

Hodnocená lokalita má rozlohu 34,32 km² a podle katastru obahuje plochu občanského vybavení (část patřící budově LDN a domovu seniorů „Modrý kámen“) plochu veřejného prostranství (parková část). Řešené území obklopují soubory rodinných domů, nachází v pěší dostupnosti do nemocnišského areálu a hřbitovu.

V řešeném území se nachází budova LDN, domov pro seniory „Modrý kámen“ a park, který spadá do plochy veřejné zeleně.

• Areál LDN má více reprezentativní charakter, ale vidět narušení pravidelnosti formy parteru. V rámci úpravy části LDN, plocha bude rozdělena do dvou pravidelných parteru. Areál parkoviště bude zvětšen pro potřeby návštěvy a personálu a bude vytvořen záhon na poedí hlavní cesty.

• Malý park, který patří k domovu seniorů, má charakter terapeutického prostoru; jsou zde cestičky ve tvaru osmičky, umístění parku je ve stínu a jsou zde okruhy vegetace. Negativní stránkou tohoto místa je nedostatek optocení, což má velký vliv na nárvělnost pacientů s demencí parku, kvůli tomu že senioři potřebují asistenci zdravotního personálu. Úpravy této plochy budou zahrnovat opravy těchto nedostatků, vytváření terapeutického prostoru podle pravidel, a taky vytvoření vstupní části která bude sloužit pro rekreaci seniorů s návštěvou domova.

• Jde o části řešeného území, která spadá podle katastru nemovitostí do veřejné plochy. Podle zadání bylo potřeba přidat atrakivitu pro obyvatel města a proto bude navrženo dětské hřiště a louka ze smělá letniček. Tato část může být atrakční pro pacienti domova a jejich doprovod. Benefitem je podpora chůze, která zlepšuje blahobyt pacientu. Louka bude zahrnovat zábradlí pro podporu kontaktu mezi květiný a pacientem.

Navrhované sadové úpravy respektují původní architektonický rámeč, ideový obsah a účel, který daný veřejný

prostor má a taky normy a požadavky týkající terapeutického prostoru.

B. 2. 3. Bezbariérové užívání stavby

Veřejné komunikace v řešeném území jsou navrženy jako bezbariérové.

B.3.4. Připojení na technickou infrastrukturu

V rámci navrhovaných sadových úprav nebude zasahováno do technické infrastruktury.

B. 2. 5. Bezpečnost při užívání stavby

Z hlediska bezpečnosti práce je nutno vycházet ze zákona č.309/2006Sb. o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a nařízení vlády č.591/2006 Sb. o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích.

Účle těchto předpisů je investor povinen (vzhledem k velikosti stavby) zajistit funkci koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi, oznámit zahájení stavby oblastními inspektoři práce (do 8 dnů před předáním staveniště zhotovitel) a zajistit zhotovení plánu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi (plán BOZ).

Plán BOZ bude vypracován v souladu s příslušnými vyhláškami, normami a předpisy o bezpečnosti práce. S těmito předpisy budou pracovníci prokazatelně seznámeni s tím, že jejich dodržování garantuje stavbyvedoucí. Zejména budou dodrženy vyhlášky ČÚBP a ČBU č. 324/90 Sb. z 30.7.1990, ČSN 733050 Zemní práce, ČSN 3431108 Bezpečnostní předpisy o zacházení s elektrickými zařízeními osobami bez elektrotechnické kvalifikace, ČN 3411108 při práci s elektrickým vedením v zemi a další předpisy. Veškeré výkopy budou řádně ohrazeny a za snížené viditelnosti osvětleny výstrannými světly. Případné přechody pro pěší budou zabezpečeny lavkami s oboustranným pevným zabudován sílký min.1,5m. Přebýtná zemina bude dočasné-deponována na mezilepničních dodavatele nebo přímo odvezena na skládku dle sdělení investora při předání staveniště. Investor zajistí při předávání staveniště vytýčení případné ověření všech stávajících podzemních zařízení příslušnými správci. Vytýčení bude řádně zaznamenáno ve stavebním deníku. Zadávatel nesmí zahájit výkopové práce před vytyčením a ověřením stavu pozemních zařízení zástupci správce.

B. 3 Připojení na technickou infrastrukturu

V rámci navrhovaných sadových úprav nebude zasahováno do technické infrastruktury.

B.4. STAVEBNÍ OBJEKTY

B. 4. 1. Technické a uživatelské standardy

Veškeré navrhované úpravy budou vycházet z územního plánu a s tím souvisejících podkladů, rozvoje koncepce v rámci Mnichovo Hradiště, příslušných zásad pro výsadbu stromů, keřů a peren v parkových plochách, technologických postupů stanovených v ČSN pro obor Stavebnictví a krajinářství a inženýrské sítě, katalogi popsalí a směrnych cen stavebních prací vdanou formou programu kros, obecné dodržovaných zahradnických zásad, materiálů i prací, nabízkových katalogů, předpisů, standardů a norem EU.

ČSN 83 9011 Technologie vegetačních úprav v krajině – Práce s půdou
ČSN 83 9021 Technologie vegetačních úprav v krajině – Rostliny a jejich výsadba

5 Souhrná technická zpráva

ČSN 83 9031 Technologie vegetačních úprav v krajině – Travníky a jejich zakládání
 ČSN 83 9001 Technologie vegetačních úprav v krajině – Technologicko-biologické způsoby stabilizace terénu – Stabilizace výsevy výsadbami, konstrukcemi ze žháně a neživých materiálů a stavebních prvků, kombinované konstrukce
 ČSN 83 9051 Technologie vegetačních úprav v krajině – Rozvojová a udržovací péče o vegetační plochy
 ČSN 83 9061 Technologie vegetačních úprav v krajině – Ochrana stromů, porostů a vegetačních ploch při stavebních úpravách
 ČSN 83 9001 Sadovníctví a krajinářství – Terminologie – Základní odborné termíny a Definice
 ČSN 73 6005 Prostorové uspořádání sítě technického vybavení
 ČSN 46 4750 Travníky a skalníky
 ČSN 46 4901 Ovoce a sadba – Sadba okrasných dřevin
 ČSN 46 4902 Výpěstky okrasných dřevin – Společná a základní ustanovení
 ČSN 46 4920 Jehličnaté dřeviny
 ČSN 46 4920 Listnaté stromy
 ČSN 46 4921 Stálezelené a vzrůstající opadavé listnaté
 ČSN 46 4930 Listnaté keře
 Katalogy popisů a směrných cen stavebních prací RTS 2018

B.4.2. Úvod

Dana projektová dokumentace řeší park na ulici Nerudová, Mnichovo hradíště.

B.4.3. Popis stávajícího stavu

Hodnocená lokalita má rozlohu 34,32 km² a podle katastru obsahuje plochu občanského vybavení (část patřící budově LDN a domovu seniorů „Modrý kámen“) plochu veřejného prostranství (parková část). Současný stav zeleně parku pro seniory, je zanedbaný. Po předchozím kácení vyskytlí prázdná místa při nedostatků, nebo špatnému stavu cestní sítě bylo nutné provést taková krajinná opatření a řešení, která zahrnují nejen zřízení, ale i zkrášlení. Za této situace investor navrhuje celkovou rehabilitaci parkových ploch včetně sadových úprav, odstranění zpevněných ploch v trávnicích, rekonstrukci a dobudování mlátové cesty.

B.4.5. Návrh řešení

Hodnocená lokalita má rozlohu 34,32 km² a podle katastru obsahuje plochu občanského vybavení (část patřící budově LDN a domovu seniorů „Modrý kámen“) plochu veřejného prostranství (parková část). Řešení území obklopují soubory rodinných domů, nachází v péči dostupnosti do nemocenského areálu a hřbitovu.

V řešeném území se nachází budova LDN, domov pro seniory „Modrý kámen“ a park, který spadá do plochy veřejná zeleně.

o Areál LDN má více reprezentativní charakter, ale vidět narušení pravidelnosti formy parteru. V rámci úpravy části LDN, plocha bude rozdělena do dvou pravidelných parteru. Areál parkoviště bude zvláštní pro potřeby návštěvy a personálu a bude vytvořen záhon na posílení hlavní cesty.

o Malý park, který patří k domovu seniorů, má charakter terapeutického prostoru: jsou zde cestičky ve tvaru omáčky, umístění parku je ve stínu a jsou zde okruhy vegetace. Negativní stránkou tohoto místa je nedostatek oplocení, což má velký vliv na návštěvnost pacientů s demencí parku, kvůli tomu že senioři potřebují asistenci zdravotního personálu. Úpravy této plochy budou zahrnovat opravy těchto nedostatků, vytvoření terapeutického prostoru podle pravidel, a taky vytvoření vstupní části která bude sloužit pro rekreaci seniorů s návštěvou domova.

o Jde o části řešeného území, která spadá podle charakteru nemovitosti do veřejné plochy. Podle zadání bylo potřeba přidat atraktivitu pro obyvatele města a proto bude navrženo dětské hřiště a louka ze směsí letniček. Tato část

může být atraktivní pro pacient domova a jejich doprovod. Benefitem je podpora chůze, která zlepšuje blahobyt pacientů. Louka bude zahrnovat zábradlí pro podporu kontaktu mezi kořeny a pacientem.

Navrhované sadové úpravy respektují původní architektonický rámeček, ideový obsah a účel, který daný veřejný prostor má a taky normy a požadavky týkající terapeutického prostoru.

B.3.4.1 SO 01 Kácení

Před terénním průzkumem bylo provedeno kácení. Při vytváření řešení, a tedy na základě výsledků inventury, stromy s nejhorším stavem byly navrženy ke kácení (viz inventarizace):
 -29 Acer pseudoplatanus
 -55 Betula pendula
 -56 Cerasus avium

B.3.42 SO 02 Terénní úpravy

Terénní úpravy budou zahrnovat hrubé, čisté a jemné terénní úpravy.
 V rámci stavebních úprav bude sejmuta dlažba 331 m² a obrubníky a bude proveden škrýbka omítky - 173 m²
 V rámci HTU plocha původní cestní sítě vzadu budovy pro Seniory 350mm a 500mm. Dojde k vytvoření cest a záhonů a stromů ohraničujících travnatou plochu. Půda bude vyměněna pomocí pásového minipáidla na 50%. Substrát Tera Cotten Universal. Budoucí záhon bude doplněn substrátem Tera Cotten Universal. Pak následují úpravy povrchu terénu, zahrnující zejména úpravy pláňe, bez zhuštění s drobným vyrovnáním nerovnosti. (ČTU) Taky budou ČTU spočívat ve zhuštění pláňe pod mlátové cesty a kůže pod asfaltovou silnici. Budou provedeny konečné úpravy terénu zejména rozproštění vegetační vrstvy půdy a konečnou úpravu jejího povrchu. Tloušťka se nesmí odchylovat od požadované tloušťky vrstvy navážky o více než 25 %, nejvýše však o 5 cm. (JTU) Součástí realizace bude instalace městského mobiliáře. Parkovou lavičku a odpadkový koš (od mmčtě) ukotvíme přitčycení kotvěmi šrouby.

B.3.4.2 SO 3 Ochrana vegetačních prvků.

V daném místě bude provedena ochrana vegetačních prvků pomocí vymezení chráněného kořenového prostoru před realizací stavební činnosti. Ochrana proběhne pevným oplocením s výškou alespoň 1,5 m. Viz. (D3 Návrh ochrany vegetačních prvků) Před zahájením a během stavební činnosti se provádí závlivka se zohledněním rozložení a intenzity srážek, stanovištních poměrů a dimenzí stromů. V opodstatněných případech je vhodné stromy zamučovat vrstvou 80–100 mm mulčovacího materiálu.

B.3.4.3 SO 03 Cesty

Zustanou ze stávajícího stavu: cesta vedoucí do budovy LDN ze dlažební kostky a komunikace spojující budovu LDN a domov pro seniory včetně parkovací plochy (bude rozšířena o plochu 190 m²)
 Budou řešeny: Cestní síť malé zahrady bude řešena úpravou asfaltovou plochou a cestní síť velké zahrady mláten.

Výkaz výměr – terénní úpravy:

Obz.1-4 Povrchy

- 1)asfaltová plocha - imitace kámen- 268 m²
- 2)dlažební žulová kostka- 188 m²
- 3)mlátová plocha - 581 m²
- 4)zámková dlažba , rozšíření parkování - 190 m²

5 Souhrná technická zpráva

B.3.4.4 SO 04 Výsadba dřevin

Návrh bude obsahovat výsadbu 7 a 48 keřů.

Stromy budou vysazeny v době vegetačního klidu.

Nejprve je potřeba zajistit výsadbový materiál u okrasných školkařů a připravit ho na výsadbu na stanoviště. Nezbytnou částí je zkontrolování inženýrských sítí. Pak následuje vytvoření výsadbových jam a jejich vykopáním. Šíře výsadbové jámy je minimálně 1,5 násobkem průměru balu nebo kontejneru. Na dno výsadbové jámy je potřeba instalovat drenáž ze štěrku. Pak je nutné vysadit rostlinu stejně vysoko jak to bylo v okrasné školce. Kořenový krček stromu musí být usazen v rovině s terénním nebo lehce nad terén, nesmí být zasypán. Kořeny nebo vrchní část kořenového balu musí být po výsadbě pokryta vrstvou zeminy nejméně 20 mm. Kořeny prostokoleňových sazenic musí být ručně rovnoměrně rozprostřeno. Dřáté pletivo balu musí být v horní části uvolněné, vrchní stahovací drát musí být přestřížen.

Je důležité provést závlivku do otevřené jámy, aby byl minimalizován vznik vzduchových kapes. Závlivka musí proýtt rovnoměrně půdu v celé výsadbové jámě.

Výsadbu stromů je nutné ukotvit třemi kůly. Instalace jde během výsadby do otevřené výsadbové jámy. Kůly musí být ukotveny podle dnem výsadbové jámy. Výška kotvení je od 500 mm od země do nejvýše 100 mm pod nasazením koruny kmenových tvrdí sazenic.

Keře budou vysazeny bez balů, do předem vyhloubené jamky. Nároky na výsadbovou jámu jsou stejné jako u stromu. Platí, že keře musí být vysazeny stejně vysoko jak to bylo v okrasné školce.

Pak třeba přistat závlivkovou mříží.

Stromy je nutné hnojit tabletovým hnojivem Slivomix a provést mulčování mulčovací vrstvou v případě štěrkuem.

Zkratka	Název	Český název	průměr balu	mn.	cena (Kč)	cena celk.
Stromy listnaté						
QUECOQ	Quercus coccinea 'Splendens'	Dub šarlatový	20-25	1		44000
BETPEN	Betula pendula	Bílza bělokorá	10-12 K	2	1200	2400
Jehličňany						
PINPAR	Pinus parviflora	Borovice drobnokvětá	14-16	2		30000
TSUCAN	Tsuga canadensis	Jedleovec kanadský	12-14	2	400	800
Keře						
CORSTO	Cornus stolonifera 'Keltay'	Svida výběžkatá	1,5l	23	105	2415
BUXSEM	Buxus sempervirens	Zmostráz obecný	4l	58	300	5800
RHOEHR	Rhododendron (T) 'Ehregold'	Pěníšník	1,5l	17	300	5100
RHOEBR	Rhododendron (AK) 'Beyrose'	Pěníšník	10l	4	1999	7996
Pnouch rostliny						
LONHEC	Lonicera heckrottii 'Goldflame'	Zamokřez Heckrottův	2l	2	299	598
Celkem:142511						

Tab.1 Sortiment stromů a keřů

B.3.4.5 SO 05 Založení trvalkového záhonu

Výsadbový materiál bude sázet na podzim do předem připravené půdy.

Výsadba bude prováděna dle osazovacího plánu trvalkových záhonů (viz Sortiment a Osazovací plány).

Záhon I- (malá zahrada)						
č.	Název	Český název	objem	J. cena (Kč)	cena (Kč)	
1	Geranium x cantabrigiense 'Karmina'	kakost 'Karmina'	K9	89	536	
2	Hosta sieboldiana 'Elegans'	bohyška 'Elegans'	K9	109	1744	
3	Bergenia cordifolia 'Purpurea'	bergénie srdčitá 'Purpurea'	K9	199	995	
4	Kalimeris incisna 'Nana Blue'	japonská astra 'Nana Blue'	K9	79	1185	
5	Centranthus ruber 'Albiflorus'	mavuň červená 'Albiflorus'	K9	89	712	
6	Iris barbata-elatior 'Frühlingskleid'	kosatec německý 'Frühlingskleid'	cib.	109	218	
7	Anemone hupehensis 'Serenade'	sasanka japonská 'Serenade'	K9	299	2990	
8	Echinacea purpurea 'White Swan'	třapatka nachová 'Baby Swan White'	K9	69	2070	
9	Echinacea purpurea 'Meteor Yellow'	třapatkovka nachová 'Meteor Yellow'	K9	199	3980	
10	Waldsteinia ternata	mochnička trojčetná	K9	69	3450	
11	Dryopteris affinis 'Pinderi'	kaprad' rezavá 'Pinderi'	K9	199	7164	
12	Rodgersia pinnata	rodgersie křídlatá	K9	109	545	
13	Helieborus niger	čemeřice černá	K9	109	981	
14	Galanthus nivalis	sněženka podsněžník	K9	159	1590	
Záhon II, III - (vstup LDN)						
1	Salvia nemorosa 'Blau Königin'	Šalvěj hajná 'Blau Königin'	K9	109	545	
2	Perovskia atriplicifolia 'Blue Spire'	Perovskie lebedolístá 'Blue Spire'	K11	239	1673	
3	Paeonia officinalis 'Rosea Plena'	Pivoňka lékářská 'Rosea Plena'	K11	299	3588	

5 Souhrnná technická zpráva

4	Aster novi-belgii 'Royal Ruby'	Hvězdičnice novobelgická 'Royal Ruby'	K9	69	690
5	Kniphofia uvaria	Kleopatřina jehla	K14	299	2093
6	Tulipa Darwin hybrid 'Pink Impression'	Tulipa 'Pink Impression' cib.	K9	109	327
Záhon IV - (venkovní posilovna)					
1	Panicum virgatum 'Squaw'	Proso prutnaté 'Squaw'	K9	149	18476
2	Achillea millefolium 'Terracotta'	Řebříček, tzv. bylinný obvaz	K9	68	1700
3	Penstemon pinifolius	Dračík jehličolistý	K9	68	1700
4	Scabiosa ochroleuca	Hlavičák žlutavý	K9	68	1020
5	Coreopsis verticillata	Krásnoočka přeslenitá	K9	149	10281
Celkem: 70253					

Na plochy záhonů budou rozmístěny jednotlivé rostliny, poté bude proveden výkop výsadbových jamek. Po zajištění výsadbového materiálu v okrasných školkách je nutné vysadit stejně hluboko jako byli v valky předtím pěstováni. Výsadbové jamky odpovídá průměru kontejneru. Cibuloviny, které nejsou pěstované v kontejnerech (Tulipa Darwin hybrid 'Pink Impression', Iris barbata-elatior 'Frühlingkleid') sázíme ve svazcích po 3 kusu v tomto případě výsadbové jamky bude s průměrem 1,5. Výsadbu zalijeme. Je nutné dbát na individuální potřeby rostlin. Po výsadbě následuje mulčování cca 5 cm vrstva.

Takže bude navržena louka ze směsí
Směs bude vysádat od dubna do poloviny května a již za 6-8 týdnů začínají kvést. Výsev provádí velmi mělce do hloubky max. 5 mm do zvlhčené, urovnané a odplevelené půdy. Potom připravená plocha je vhodná k výsevu. Doporučený výsev je 3 - 4 g/m², velmi mělce do hloubky max. 5 mm do zvlhčené, urovnané a odplevelené půdy. Pořtebně merozátvi osiva na danou plochu si před výsevem rozdělíme na 2 poloviny a vyséváme každou zvlášť, nejprve dvěma směry (do kříže). Vyseté osivo mělce zapravíme hráběmi a následně uvalíme. V roce výsevu louky rostou hlavně trávy a pouze kořínky lučních rostlin.

BAROKO - HISTORICKÁ SMĚS DO SADŮ - SLOŽENÍ PRODUKTU
Trávy 20%, Páseček obecný (Agrostis capillaris 'Teetop') 0,5%, Pohárka hřebenná (Cynosurus cristatus 'Rožnovská') 2%, Kostřava červená pravá (Festuca rubra rubra 'Gondolier') 6%, Kostřava červená (Festuca rubra trichophylla 'Larom') 4%, Kostřava dřsnolistá (Festuca trachypylla 'Doroška') 3%, Lipnice hajní (Poa nemoralis 'Dekora') 0,5%, Lipnice luční (Poa pratensis 'Baliň') 3%, Trojíček žlutavý (Trisetum flavescens 'Horal') 1%
Byliny 40,8%: Šupk lékářský (Agrimonia eupatoria) 1,5%, Řebříček plavý (Achillea vulgaris) 0,5%, Rmen baskviňský (Anthemis trincina) 3,5%, Běložačka líbovitá (Anthriscum iliago) 0,8%, Oříšek plavý (Aquilegia vulgaris) 0,6%, Zvonček broskvolistý (Campanula persicifolia) 0,7%, Zvonček okrouhlolistý (Campanula rotundifolia) 1,2%, Čtrpce luční (Centauria jacea) 2%, Hvozdík kateřezek (Dianthus caryophyllus) 3,3%, Hvozdík krogovný (Dianthus deltoides) 1%, Šovice bílý (Galium album) 1,2%, Dvastranník velkokvětý (Helianthemum grandiflorum) 0,7%, Chrástavec rolní (Knautia arvensis) 1,9%, Koprivka řízková (Leucanthemum vulgare) 5%, Len rakouský (Linum austriacum) 1%, Len vřetavý (Linum perenne) 1,2%, Korouheček luční (Lychnis flos-cuculi) 2%, Smolčička obecná (Lychnis viscaria) 2,6%, Sléz velkokvětý (Malva alcea) 1%, Sléz plavý (Malva moschata) 0,7%, Heřmáněk pravý (Matricaria chamomilla) 0,2%, Dobromysl obecná (Organum vulgare) 2,2%, Jirčocel kopinatý (Plantago lanceolata) 0,1%, Močička stříbrná (Potentilla argentea) 1%, Močička přímá (Potentilla recta) 2,7%, Černobílek obecný (Prunella vulgaris) 1%, Šalvěj luční (Salvia pratensis) 3%, Kravice menší (Sanguisorba minor) 3,2%, Sileňka dvoustranná (Silene dioica) 2,3%, Sileňka nadmutá (Silene vulgaris) 1,8%

Letěčky 30,2%: Laskavec ocašný (Amaranthus caudatus 'Atropurpureus') 1%, Laskavec ocašný (Amaranthus caudatus 'Red') 1%, Hledík větší (Amaranthus majus 'Mix') 1,4%, Oříček hybridní (Aquilegia x hybrida) 0,6%, Měsíček lékařský (Calendula officinalis 'Fiesta Gitana') 1,6%, Astra čínská (Callistephus chinensis 'Pompon red and white') 0,8%, Nevadec třebenný (Celosia argentea 'Mix') 0,7%, Lovánka lepká (Clarkia elegans 'Mixed') 1,9%, Dstříčka strachá (Cosmosa regalis 'Medrofalová') 1,8%, Krásnoočka barevná (Coreopsis tinctoria 'Roulette') 1,9%, Gazdina zalivá (Gazania splendens 'Sunshine Hybrids') 0,4%, Koprivka kalužní (Chrysanthemum paludosum 'Šněhurka') 1,8%, Koprivka kyňbatá (Chrysanthemum carinatum 'Polárka') 2,4%, Iberka okouzlá (Iberis umbellata 'Fairy mix') 1,9%, Mák vlnitý (Papaver rhoeas) 0,2%, Mák setý (Papaver somniferum 'Danish Flag') 2%, Šalvěj zahradní (Salvia horumium 'Tricolor mix') 2,2%, Hlavičák čempuropurový (Scabiosa atropurpurea 'Double mix') 2,2%, Aksamtník vzplímený (Tagetes erecta 'Cupidon směs') 0,8%, Aksamtník jemnokvětý (Tagetes atropurpurea 'Ornament') 1%, Aksamtník rozkladitý (Tagetes patula 'Petit Směs') 2,6%.

B.3.42 SO 6 Mobilniá
Původní lavičky budou odstraněny a nahrazeny novými (25 kus) firmy Vestre (<https://vestre.com/>)

Obz. 14: Venkovní lavička, stůl a židle budou provedeny v zelené barvě, materiál sedátek bude bukový. Dostupné z (<https://vestre.com/>)

5 Souhrnná technická zpráva

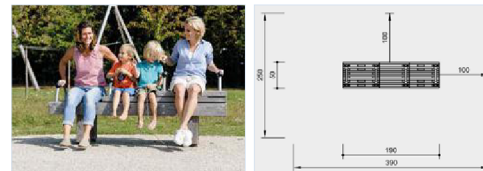
Takže budou intalované cvičící prvky pro venkovní posilovnu.

Obz. 12: Prvek podobný prvku pos. a šoků. Chceš kolem si vybudovat, aby se součástí školáků do různých výšek. Dostupné z (<https://www.richter-sportgear.de/>)

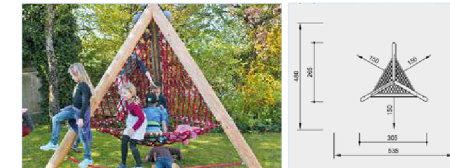

Obz. 13: Prvek podobný prvku funkce silky odporu a se automaticky přizpůsobí úrovní síly cvičící osoby. Dostupné z (<https://www.richter-sportgear.de/>)

Obz. 14: Lavička má tři různé výšky pro sezení, podle velikosti těla a plnění. Navíc ořídívá stůl a sezení v každé předem definované výšce je ořídívá, které poskytuje rovnou nohu a zad. Na kterých opěrkách jsou instalovány kulové rukopjeti, které pomáhají při vstávání. Dostupné z (<https://www.richter-sportgear.de/>)

Dětské hřiště:

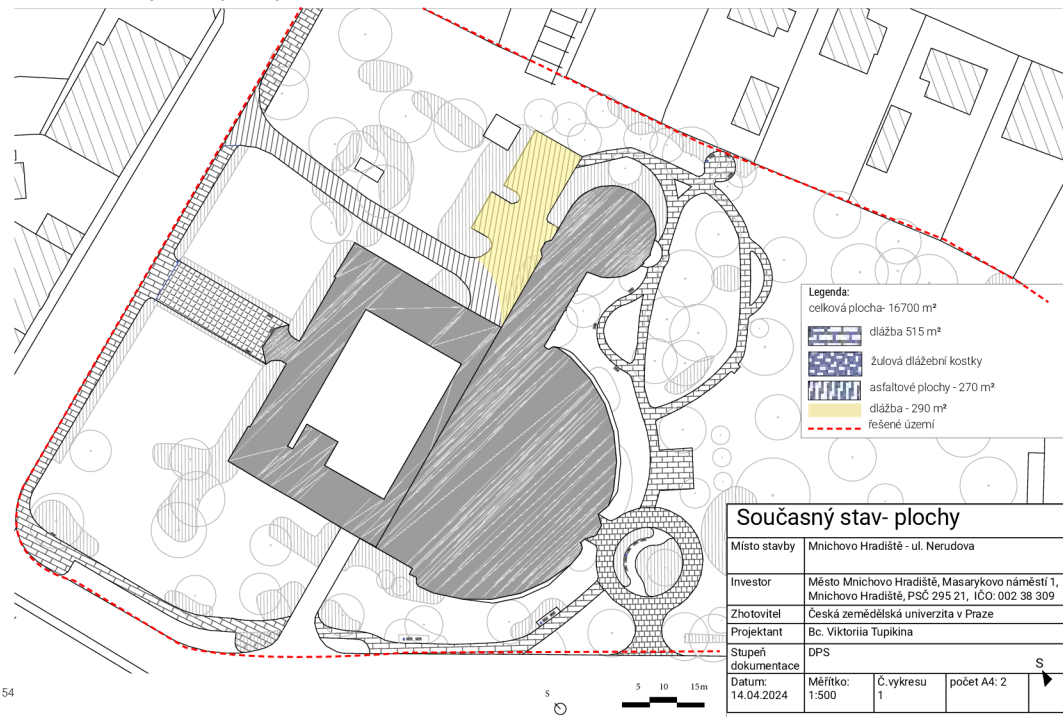

Obz. 1: Přeměna na zvířátko! Dostupné z (<http://www.richter-sportgear.de/>)

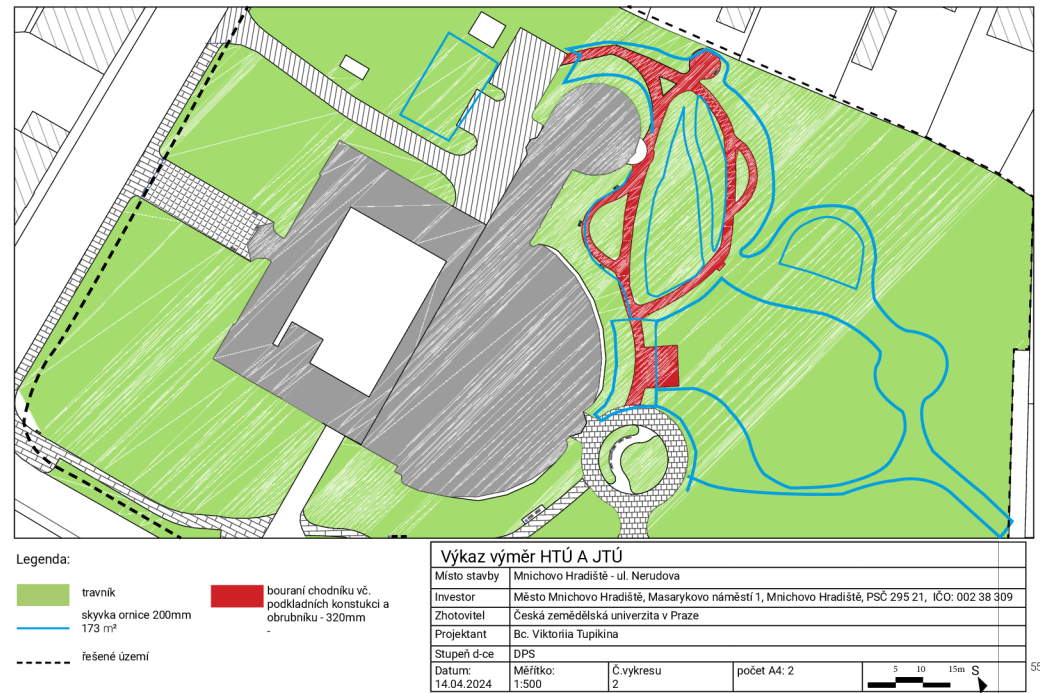

Obz. 3: Hřiště bezpečná. Dostupné z (<http://www.wuolac.cz/>)

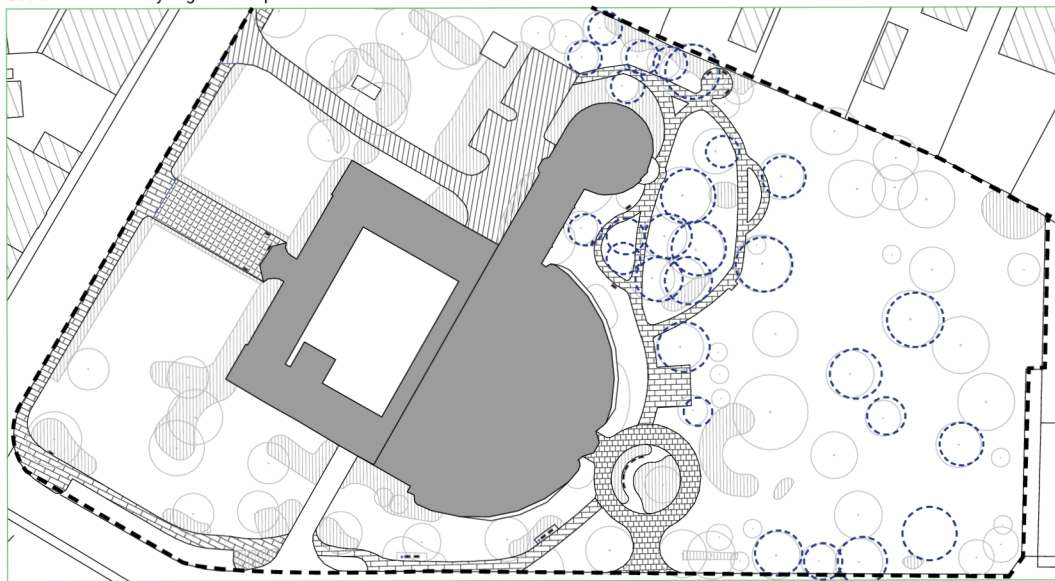
5.16 Současný stav- plochy

5.17 Výkaz výměr

5.18 Návrh ochrany vegetačních prvků

Legenda:

----- řešené území

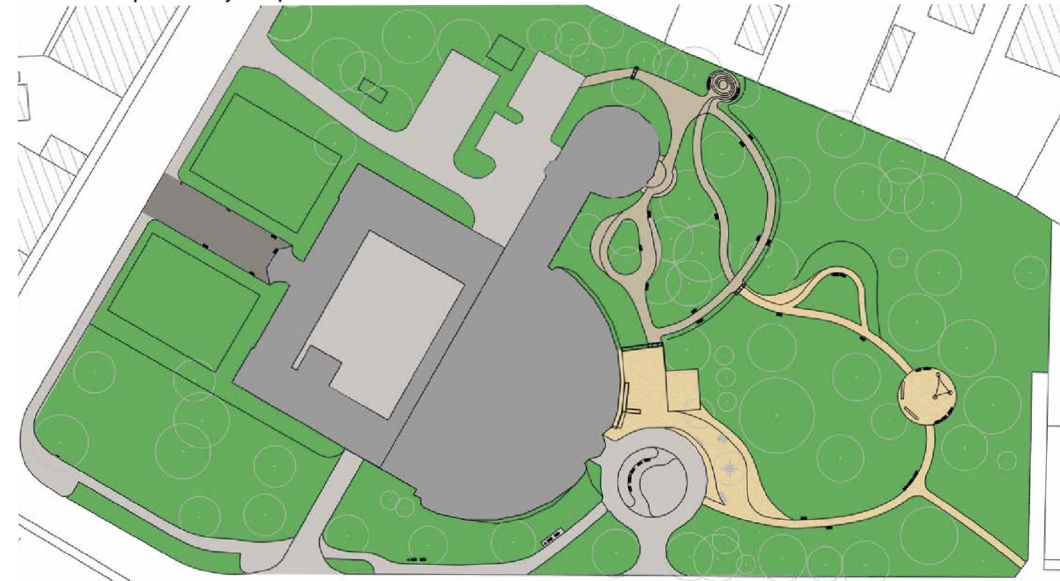

ochrana kmene

Návrh ochrany vegetačních prvků

Místo stavby	Mnichovo Hradiště - ul. Nerudova		
Investor	Město Mnichovo Hradiště, Masarykovo náměstí 1, Mnichovo Hradiště, PSČ 295 21, IČO: 002 38 309		
Zhotovitel	Česká zemědělská univerzita v Praze		
Projektant	Bc. Viktorie Tupíkova		
Stupeň dokumentace	DPS		
Datum:	Měřítko:	Č. výkresu	počet A4: 2
14.04.2024	1:500	3	5 10 15m

5.19 Návrh povrchových úprav

Legenda:

- mlatová plocha -581 m²
- dlažební kostka-188 m²
- travník
- asfaltová plocha -268 m²
- zamková dlážba ,rozšíření parkování - 190 m²

Návrh ochrany vegetačních prvků

Místo stavby	Mnichovo Hradiště - ul. Nerudova		
Investor	Město Mnichovo Hradiště, Masarykovo náměstí 1, Mnichovo Hradiště, PSČ 295 21, IČO: 002 38 309		
Zhotovitel	Česká zemědělská univerzita v Praze		
Projektant	Bc. Viktorie Tupíkova		
Stupeň d-če	DPS		
Datum:	Měřítko:	Č. výkresu	počet A4: 2
14.04.2024	1:500	1	5 10 15m

5 Ekonomická rozvaha

Rozpočet						
p.č	kód položky	popis položky	m.j	výměra	cena v Kč	
		Výtýčení plochy dle DPS	m ²	16700	2	33400
		Ověření inženýrských sítí v místech výsadby stromu u správců sítí				1000
Kácení stromů						
Kontrola rozhodnutí pro kácení						
1	111 11-1331	Odstranění ruderalního porostu z plochy do 100	m ²	3	16,8	50,4
2	111 11-1311	Směrové kácení stromů s rozřezáním odvětvím D kmene přes 500 do 600 mm	kus	1	5190	5190
3	11220115	Odstranění pařezu D přes 0,5 do 0,6 m v rovině do 1:5 s odklizením do 20 m a zasypáním jámy	kus	1	5710	5710
4	11215112	Směrové kácení stromů s rozřezáním odvětvím D kmene přes 200 do 300 mm	kus	2	493	986
5	112251221	Odstranění pařezu D přes 0,5 do 0,6 m v rovině do 1:5 s odklizením do 20 m a zasypáním jámy	m ²	0,270	3860	1042
6	R	Uložení odpadu na skládku	t	0,3	1550	465
		Dodání substrátu Terra Corten Arbor	m ³		700	
Terénní úpravy						
1	111 11-1321	Odstranění ruderalního porostu (nadzemní část) z plochy s naložením a odvezením do 20 km	m ²	2173	16,80	36500
2	vl.kalkulace	Odstranění zeminy nebo substrátu	m ³	2173	85,6	186000
3	113106121	Rozebrání dlažeb z betonových nebo kamených dlaždic komunikací pro pěší ručně	m ²	331	76,7	25321
4	vl.kalkulace	Výkop technikou	hod.	15	900	13500
5	vl.kalkulace	Odvoz materiálu na skládku	t	83,2	200	16640
6	181 15-1331	Plánová úprava terénu přes 500 m ² plochy, zemina skupiny 1 až 4 nerovnosti přes 150 do 200 mm v rovině a svahu 1:5	m ²	331	36,4	12048
Cesty						
1	vl.kalkulace	Kompletní zhotovení konstrukce komunikace od vybagrování po šterky, beton, asfalty pro lehké zatížení	m ²	581	1100	639100

2	materiál	Dodání mlát 0-4 mm světle vanilkový +ztrátne 10 %	kg	10678	2,5	29364
3	materiál	Dodání dřt kamenná 4 - 8 mm +ztrátne 10 %	m ³	24	1140	30096
4	materiál	Dodání drcený kámen 32/63	t	0,232	508	11780
5	vl.kalkulace	Kompletní zhotovení konstrukce komunikace betonový chodník	m ²	650	268	174200
6	materiál	Dodání materiálu	m ³	53,6	112	50000
Výsadba trvalkového záhonu						
1	111 30-1111	Sejmutí drnu do hloubky 100 mm v jakékoliv ploše	m ²	191	77	14707
p.č	kód položky	popis položky	m.j	výměra	cena v Kč	celka
2	162 30-2111	Vodorovné přemístění drnu na suchu	m ²	191	54,4	10390
3	183 40-2121	Rozrušení půdy do hloubky 150mm	m ²	191	24,7	4717
4	183 40-3153	Obdělání půdy hrabáním	m ²	191	4,7	897
5	183 20-5111	Založení záhonu pro výsadbu rostlin	m ²	191	10,1	1929
6	183 21-1312	Výsadba květin do připravené půdy se zalitím květin trvalek	kus	218	9,53	2077
7	18321-1313	Výsadba květin do připravené půdy se zalitím květin trvalek	kus	25	7,62	190
8	185 80-41	Ošetření vysazených květin jednorázově v rovině	m ²	191	32,60	6226
9	185 80-4312	Zaliti rostlin vodou	m ³	0,3	107	32
10	185 80-4319	Příplatek za zalívku zvýšeného záhonu	m ³	0,3	1720	516
11	r	Dodání vody	m ³	0,3	20	6
12	185 85-1121	Dovoz vody pro zalívku rostlin do 1000 m	m ³	0,3	293	87
13	materiál	Dodání trvalky a cibule	kus	634		70253
Výsadba živého plotu						
1	111 30-1111	Sejmutí drnu tl. do 100mm	m ²	149	77	11473
2		Uložení odpadu na skládku	t	13,8	800	11040
3	348 40-1	Osazení oplocení ze strojeového pletiva	m	62	53,7	3329
4	materiál	Dodání pletiva	m	62	56	3472
5	18310-1315	Hloubění jamek s výměnou půdy z 100%, v rovině, objemu přes 0,20 m ³	kus	58	75,3	4367
6	materiál	Dodání substrátu TerraCottem Arbo +ztrátne 3 %	m ³	11	500	5500
7	materiál	Dodání Buxus Sempervirens 4l+ztrátne 2 %	kus	58	300	5811

5 Ekonomická rozvaha

8	184 10-2211	Výsadba keře bez balu do předem vyhloubené jamky výšky do 1m	kus	58	19,3	1119
9	vl.kalkulace	Dodání vody	m ³	0,625	90	225
10	185 80-2114	Hnojení půdy nebo trávníku umělým hnojivem s rozdělením k jednotlivým rostlinám	t	0,0153	23900	365
12	materiál	Dodání hnojivo SILVAMIX+ ztrátne 3%	kg	5,1	129	700
13	184 92-1093	Mulčování výsadby při tl. mulče 100 mm	m ²	149	31,7	4723
14	materiál	Dodání mulč drcená, frakce 4-10 cm+ztrátne 3%	m ³	18	400	740
Výsadba stromů						
1	183102141	Hloubení jam pro výsadbu dřevin stojně. Přes 0,40 do 1 m3	kus	6	572	2860
2	183 15-1112	Hloubení jam pro výsadbu dřevin stojně. Přes 0,2do 0,3 m3	kus	6	104	624
3	183 15-1111	Hloubení jam pro výsadbu dřevin stojně, objem do 0,2 m ³	kus	42	75,3	3162
4	materiál	Dodání substrátu TerraCottem Arbor	m ³	2,12	2000	4240
5	materiál	Dodání drenáže ze šterky frakce 16-32mm	t	1,5	600	900
p.č	kód položky	popis položky	m.j		cena v Kč	celka
6	vl.kalkulace	Řez komparativní	kus	126	100	12600
7	184102112	Výsadba dřeviny s balem D přes 0,2 do 0,3 m do jamky se zalitím v rovině a svahu do 1:5	kus	6	103	618
8	184215138	Výsadba dřeviny s balem D přes 0,5 do 0,6 m do jamky se zalitím v rovině a svahu do 1:5	kus	6	572	3432
9	184 20 1111	Výsadba stromů bez balu do předem vyhloubené jamky se zalitím do 1,8 m	kus	42	67	2814
10	materiál	Dodání hnojivo + ztrátne 3%	t		1000	8,4
11	18421-5133	Ukrojení dřeviny třemi kuly přes 1 do 2m	kus	9	478	4302
12	materiál	kůl vyvazovací dřeviny	kus	7	103	721
13	184 21-5412	Zhotovení obalu kmene z juty v jedné vrstvě	kus	7	114	798
14	184215412	Zhotovení závlahové mísy přes 0,5 do 1m	m ²	7	90	630
15	184 91-1421	Mulčování výsadby mulčovací kůrou tl.100 mm	m ²	48	45,4	2179
16	materiál	Dodání mulčovací kůry + ztrátne 3%	m ³		1580	650
Mobiliiář						
1	196 10-4213	Montáž odpadkového koše	kus	8	316	2528

2	936 12-4113	Montáž lavičky parkové přichycené kotevními šrouby	kus	25	391	9775
3	936 17-4311	Montáž stojanu na kola	kus	1	533	533
4	vl.kalkulace	Montáž herních prvků u prvků pro posilovnu	kus	4	600	24000
5	materiál	Dodání odpadkový koš mmité malý	kus	6	6000	36000
6	materiál	Dodání lavička	kus	25	20000	50000
7	materiál	Dodání stojan na kola	kus	1	16000	16000
8	materiál	Dodání odpadkový koš mmité velký	kus	2	8000	16000
9	materiál	Dodání mobilář u altánu	kus	1	800000	800000
10	materiál	Dodání herních prvků	kus	1	80000	80000
11	materiál	Dodání prvků pro venkovní posilovnu	kus	1	100000	100000
Celoroční údržba						
1	185 80-42	Vypletí záhonu květin	m ²	191	27,60	5271
2	185 80-4214	Vypletí dřevin ve skupinách	m ²	48	47,50	2280
3	185-1111	Shrabání listů ručně nebo strojně	m ²	53	5,66	299
4	R	Řez zdravotní	kus	7	1150	8050
5	R	Řez základací	kus	7	500	3500
6	vl.kalkulace	Ochrana proti chorobám a škůdcům				500
7	185 80-4312	Zaliti rostlin vodou v závislosti na počasí cca 5x ročně	m ³	1,34	107	143,3
8	184 80-1121	Ošetření vysazených dřevin solitérních	kus	7	63,50	444
		Přesun stavebních kapacit 3 %				7599
		Zařízení staveniště (5%)				12665
Cena bez DPH 21 %						2533409
Cena s DPH2 21 %						3089624

6 Diskuze

Tato diplomová práce řeší za pomoci architektonické studie prostor za domovem „Modrý kámen“ na ulici Nerudova, ve městě Mnichovo Hradiště.

Před návrhem byli provedeny rozsáhlé analýzy týkající samotného řešeného území včetně přírodních poměrů, historických analýz, dopravních situací, doplnění a opravou dendrologických průzkumů současného stavu a jiné. Lokace budovy se nachází na rohu ulice Turnovská a Nerudova. Komplex zahrnuje budovu LDN, domov pro seniory „Modrý kámen“ a plochu veřejné zeleně, která patří městu. Plocha v zadní části domova pro seniory má potenciál být veřejně využívána. Kvůli současnému špatnému stavu parku pro seniory, kde se po předchozím kácení vyskytují prázdná místa a nedostatek, nebo špatnému stavu cestní sítě bylo nutné provést taková krajinařská opatření a řešení, která zahradu nejen zpřístupní, ale i zkrášlí.

Součástí studie byly také rozhovory s lidmi, kteří mají vztah k danému prostoru, a byli identifikovány výzvy, které bylo potřeba daným návrhem vyřešit. Díky interview byly prozkoumány hlavní potřeby seniorů a okruh děje personálu domova, pacientů, návštěvy a veřejnosti. Z výzkumu vychází, že klienti domova „Modrý kámen“ využívají venkovní prostory především v letních měsících, většinou jsou tímto podnětem zájmu společenské aktivity a akce. Celkově je v domově „Modrý kámen“ 101 pacientů, z toho 44 z nich může volně navštěvovat venkovní prostory i personál a ostatní pacienti domova; pacienti s Alzheimerem mohou navštěvovat park s doprovodem. Nejnavštěvovanější část území je samotný vstup před domovem seniorů, které je využíván jako prostor pro kouření. Mobililář tohoto prostoru byl tvořen nevhodnými skládacími židlemi, které můj návrh obměňuje za pevný mobililář. Další populární částí parkové kompozice je altán. Altán pacientům slouží jako útočiště pro trávení času v přírodě a sociální interakce. Jedním z nejdůležitějších úkolů byla revitalizace veřejné plochy nacházející se za samotným domovem pro seniory. Hlavním cílem bylo tedy její celkové zpřístupnění parku pro obyvatele města a vytvoření bezbariérového okruhu pro podpoření chůze pacientů domova.

Pro můj návrh bylo nezbytné získání informací pro navrhování terapeutického prostoru, čehož bylo docíleno za pomoci hluboké rešerše témata teraperického prostoru a zahrad. Teorie je založená na vlivu přírody, která má pozitivní vliv na zotavení a zlepšení psychické pohody pacientů. K doplnění je důležitá teorie redukce stresu, kde jsou formulovány hlavní ustanovení, která pomáhají snižovat stres jako jsou: pocit kontroly, sociální podpora, cvičení a pohyb, kontakt s přírodou (Marcus & Sachs 2013).

Stejně jako základní principy návrhování terapeutického prostoru, které je třeba vzít v úvahu při vytváření projektu, obsahuje i návrh zahrady pro seniory jejich specifické prvky a hodnoty. Například, při navrhování prostoru domova pro seniory je třeba dbát na správné rozmístění lavíček, kvalitní cestní síť, viditelnost zahradního prostoru z vnitřních částí budovy pro dohled zdravotního personálu, snadná orientace v zahradě a t.d (Marcus & Sachs 2013).

Tento návrh byl vytvořen s ohledem na informace které byly získany z analýzy podkladových

údajů, z literární rešerše, a rozhovorů s ředitelkou a vedoucí technického úseku domova pro seniory „Modrý kámen“ a úředníky města.

Funkčně je prostor rozdělen na 4 zóny: zóna LDN, zóna vstupu domova pro seniory, malá přední zahrada a velká zadní zahrada. Zóna LDN má reprezentativní úpravu kvůli historizujícímu charakteru budovy. Ten je podpořen pravidelnou geometrickou úpravou parteru a záhony podél hlavní osy. Vstupní část domova pro seniory je navržena s ohledem na bezpečí a slouží jako společný prostor pro podporu sociální interakce mezi pacienty a obyvateli města. Zahrnuje v sobě užitkovou zahradu, prostor pro posezení, altán, úložný prostor pro venkovní hry, vstupní brána do malé zahrady a místo pro kouření. Malá zahrada má klidnější charakter, je polouzavřená, a přístupná veřejnosti podle otevíracích hodin, slouží pro relaxaci a odpočinek pacientů. Oproti tomu je Velká zahrada veřejnosti otevřena. Nachází se zde luční záhony ohraničené zábradlím pro příjemný a stabilní kontakt s rostlinami, dětské hřiště, a cvičební prvky pro podporu fyzické kondice.

Existuje však obava, že se individuální potřeby a vkus lidí bude lišit od výše uvedených zásad. Například na základě teorie biofilie, kde kontakt s přírodou přináší zlepšení stavu pacienta se nebere v úvahu individuálních problémů, jako jsou například alergie. Může se stát, že záhony které jsou nejvíce přírodnímu sortimentu se vizuálně nebudou líbit uživatelům zahrady, protože v časech jejich mladi, byly dnes hojně využívané rostliny brány jako plevel (Marcus & Sachs 2013). S ohledem na možné individuální rozdíly a jejich nepředvídatelnost je důležité poskytnout možnost volby. Projekt nabízí možnost nechat uživatele zahrady vychutnat si jak přírodní charakter malé zahrady, ale také i jiné, více pravidelné a komponované části. Vizuální aspekt území se v jednotlivých částech mění, jeho charakter a identita však zůstává stejná.

7 Závěr

Předmětem mé diplomové práce bylo zpracování návrhu venkovních prostor domova pro seniory „Modrý kámen“ v ulici Nerudova ve městě Mnichovo Hradiště.

V první řadě byly provedené analýzy týkající řešeného území a města Mnichovo Hradiště. Analytická část v sobě zahrnovala přírodní poměry, historické analýzy, občanskou vybavenost a další. Při procesu úpravy inventarizace bylo zjištěno, že je potřeba obnovit zeleň v místech, kde bylo provedeno předchozí kácení. Na základě získaných podkladových údajů, terénního průzkumu a rozhovorů s osobami, které mají vztah k domovu pro seniory a jeho venkovních ploch, byly identifikovány náměty a připomínky, které jsem ve daném projektu využila. V rámci literární rešerše byli zjištěny nezbytná pravidla potřebná pro návrh a zásady týkající terapeutických prostorů a zahrad.

Koncepčně bylo řešené území rozdělení do okruhů jako zóna LDN, zóna vstupu domova pro seniory, malá přední zahrada a velká zahrada. Cílem bylo podpořit charakter místa a děje, které mohou tam odehrávat s ohledem na bezpečnost.

Projektová část v sobě zahrnuje koncepční rozvahu, půdorysné řešení, řezy a detaily a další. Součástí projektu je také ekonomická rozvaha a průvodní a technická zpráva.

Samostatná studie se může stát možným podkladem pro reálné řešení zahrad a venkovních prostor domu pro seniory „Modrý kámen“ .

8 Literatura

Tištěné monografie:

1. Šestáková I, Lupač P. 2010. Budovy bez bariér: návrhy a realizace. Grada, Praha
2. Cejpková K, Doležalová V, Mikulášek D, et al. 2019. Principy tvorby veřejných prostranství. Kancelář architektka města Brna, Brno.
3. Stejskalová J. 2011. Tvorba zeleně. Grada, Praha
4. Machovec J, Grulich J, Vacek O. 2013. Metodika oceňování trvalé zeleně vegetačních prvků. ČZU Praha
5. 14. Jebavý M. 2008. Systémy sídelní zeleně I. Česká zemědělská univerzita v Praze, Praha.
6. Šefců O. 2013. Architektura: Lexikon architektonických prvků a stavebního řemesla. Grada, Praha.
7. Michálková R. Zahradní architektura. Profí Press, Praha
8. Otruba I, Zahradní architektura: tvorba zahrad a parků.
9. Hlaváčková L., Svobodný P. 1999. Pražské špitály a nemocnice. NLN, Praha.
10. Kotalík J. 2001. 10 století architektury 4. Architektura barokní. Správa Pražského hradu, Praha.
11. Jirkovská B. 2022. Nefarmakologické cesty k lepšímu životu s demencí. Česká Alzheimerovská společnost, Praha.
12. Procházková L. 2016. Mnichovo Hradiště: a okolí. Paseka, Praha.
13. Gehl J. 2011. Life Between Buildings. Island Press, Washington DC
14. Gehl J. 2010. Cities for People. Island Press, Washington DC
15. Herout J. 1981. Staletí kolem nás. Panorama, Praha.
16. Hendrych J., Kupka J., Stojan D, et al. 2018. Struktury urbanizované zeleně. České vysoké učení technické v Praze, Praha
17. Malkovská N. 2007. Sociálně ekonomické aspekty typologie hospicových domů. České vysoké učení technické v Praze, Praha
18. Šnajdarová H. 2007. Bezbariérové stavby. Vydavatelství Era, Brno
19. Otruba I, Popelínský T. 2016. Hledání rajsých zahrad. Muni press, Brno
20. Hamata M. et, al. 2014. Zakládání a péče o vybrané vegetační prvky. ČZU Praha
21. Dvořák M. 1988. Stavby a architektura v zahradách. Nakladatelství technické literatury. Praha.
22. Baroš A., Martinek J. 2018. Smíšené trvalkové výsadby. Profí press. Praha
23. Prokopová A. 2020. Jak upravit domov člověka s demencí. Česká Alzheimerovská společnost, Praha.

Tištěné monografie cizojazyční:

1. Hall E. T. 1966. The Hidden Dimension. Knopf Doubleday Publishing Group, New York.
4. Marcus CC, A Sachs N, 2013. Therapeutic Landscapes: An Evidence-Based Approach to Designing Healing Gardens and Restorative Outdoor Spaces. Wiley, Hoboken.
5. Jeffries S. 2023. Designing, Planting and Using a Therapeutic Garden. Crowood Press, Ramsbury.
6. Nickl H, Nickl-Weller C 2021. Architecture for Health. Braun Publishing, Salenstein.
7. Winterbottom D, 2015. Therapeutic Gardens: Design for Healing Spaces. Timber Press, Portland.
8. Marcus C, F. 1997. People Places: Design Guidelines for Urban Open Space. Second. USA: John Wiley.
9. Marcus C., Barnes M. 1999. Healing Gardens: Therapeutic Benefits and Design Recommendations. USA: John Wiley & Sons.
10. Clare Cooper M, Marni B. 1995. Gardens in healthcare facilities: Uses, therapeutic benefits, and design recommendations. United States of America: The Center for Health Design.
11. Collins, J. 2020. The architecture and landscape of health: a historical perspective on therapeutic places 1790-1940. Taylor & Francis Group, London
12. Kellert S., Heerwagen J., Mador M. 2013. Biophilic Design: The Theory, Science and Practice of Bringing Buildings to Life. Wiley, Hoboken.
13. Gharipour M. 2021. Health and Architecture: The History of Spaces of Healing and Care in the Pre-

Modern Era. Bloomsbury Publishing. London

14. Verderber S., Refuerzo B. 2018. Innovations in hospice architecture. Routledge, Taylor & Francis Group. New York, London.

15. Regnier V. 2018. Housing design for an increasingly older population: redefining assisted living for the mentally and physically frail. Wiley, Hoboken, New Jersey.

16. Worpole K. 2009. Modern hospice design: the architecture of palliative care. Routledge, London

17. Eason C. 2020. Design Thinking: Steps Toward Accessible Architecture. Washington: American Institute of Architecture Students

18. Peloquin A. 1994. Barrier-free residential design. McGraw-Hill, New York

19. Hong I, et. al. 2016. Senior Housing. Design Media Publishing (UK) Limited, London

20. Jeffries S. 2023. Designing, Planting and Using a Therapeutic Garden. The Crowood Press. Marlborough

21. Zimmermann A. 2015. Constructing Landscape. Birkhäuser Berlin. Berlin

21. Appleton J. 1975. The experience of landscape. Wiley, London

22. Fromm E. 1973. The Anatomy of Human Destructiveness. Rinehart and Winston, New York

Časopisy:

1. Jencks C. 2017. Magiies architecture: The deep affinities. Between Architecture and Health. Architectural design 246:66 - 75.

2. Skružna J. 2012. Léčivé rostliny ve středověkých klášterních zahradách. Edukafarm FarniNews 1:2.

3. Krasilnikova E., Zhuravleva I., Zaika I. Landscape code for therapeutic gardens and therapeutic landscapes

4. Lee I. 2021. The best medicine. Landscape architecture magazine 111: 80- 97

5. Hradecká I. 2021. Memoáry architektonických nemocí. ERA21 121: 40- 43

6. Eason C. 2020. Design Thinking: Steps Toward Accessible Architecture. Washington: American Institute of Architecture Students 70: 77-80.

Elektronické zdroje:

1. Stanford medicine. 2024. Healing Gardens & Outdoor Spaces. Stanford medicine. Stanford Available from <https://newhospital.stanfordchildrens.org/our-services/healing-gardens/> (accessed April 2024)

2. American Society of Landscape Architects. 2020. Interview with Claire Cooper Marcus. ASLA available from <https://www.asla.org/ContentDetail.aspx?id=52023> (accessed April 2024)

3. Česká Alzheimerovská společnost. 2023. Alzheimerova choroba. Available from <https://www.alzheimer.cz/alzheimerova-choroba/> (accessed April 2024)

4. Quitt E. 1971. Klimatické oblasti Československa. Geografický ústav ČSAV (Studio geographica), Brno

5. ČUZK - Český úřad zeměměřičský a katastrální. 2020. Ústřední archiv zeměměřičství a katastru. Available from <https://ags.cuzk.cz/archiv/> (accessed 10/2024)

6. Mitrione S, Larson J. 2007. Healing by Design: Healing Gardens and Therapeutic Landscapes.

Implications. 2(10). Available from: <https://www.slideshare.net/pd81xz/zwy154> (accessed 2/2024)

7. Mnichovo Hradiště. 2018. Historie Mnichova Hradiště Available from: <https://www.mnhradiste.cz/mesto/historie> (accessed 2/2024)

Závěrečné práce:

1. Hrůza M. 2013. Komunikace a obsluha slabozrakých a nevidomých pacientů [bakalářská práce]. Masariková univerzita v Brně. Brno